

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

CIECH S.A. za 2017 rok

CIECH S.A. – WYBRANE DANE FINANSOWE

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	12 miesięcy zakończonych 31.12.2017	12 miesięcy zakończonych 31.12.2016	12 miesięcy zakończonych 31.12.2017	12 miesięcy zakończonych 31.12.2016
Przychody netto ze sprzedaży	2 365 764	2 193 357	557 345	501 259
Zysk na działalności operacyjnej	242 213	300 774	57 062	68 737
Zysk przed opodatkowaniem	301 471	194 678	71 023	44 491
Zysk netto za rok obrotowy	243 907	152 441	57 462	34 838
Inne całkowite dochody netto	8 355	(2 703)	1 968	(618)
Całkowite dochody ogółem	252 262	149 738	59 430	34 220
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	300 288	344 602	70 744	78 754
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(131 486)	(86 973)	(30 977)	(19 876)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(137 479)	(87 457)	(32 388)	(19 987)
Przepływy pieniężne netto razem	31 323	170 172	7 379	38 891
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	4,63	2,89	1,09	0,66
	stan na dzień 31.12.2017	stan na dzień 31.12.2016	stan na dzień 31.12.2017	stan na dzień 31.12.2016
Aktywa razem	3 652 664	3 599 972	875 749	813 737
Zobowiązania długoterminowe	1 172 446	1 467 349	281 101	331 679
Zobowiązania krótkoterminowe	931 190	835 857	223 259	188 937
Kapitał własny razem	1 549 028	1 296 766	371 389	293 121
Kapitał akcyjny	287 614	287 614	68 957	65 012

Powyższe wybrane dane finansowe zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono stosując średni kurs określony przez Narodowy Bank Polski na dzień kończący okres sprawozdawczy,
- pozycje sprawozdania z zysków lub strat, sprawozdania z innych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego okresu sprawozdawczego.

na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017	okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016
1 EUR = 4,1709 PLN	1 EUR = 4,4240 PLN	1 EUR = 4,2447 PLN	1 EUR = 4,3757 PLN

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT CIECH S.A.	4
SPRAWOZDANIE Z INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW CIECH S.A.	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ CIECH S.A.	6
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH CIECH S.A.	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM CIECH S.A.	8
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.1. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI	9
1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA ORAZ ZASADY RACHUNKOWOŚCI	9
1.3. WALUTA FUNKCJONALNA I PREZENTACYJNA	10
1.4. ZASADY POLITYKI RACHUNKOWOŚCI	10
1.5. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI I ZAKRES UJAWNIENÍ.....	11
2. SPRAWOZDAWCZOŚĆ WEDŁUG SEGMENTÓW	18
3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT ORAZ INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	24
3.1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	24
3.2. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY, KOSZTY SPRZEDAŻY I OGÓLNEGO ZARZĄDU	24
3.3. UKŁAD RODZAJOWY KOSZTÓW	25
3.4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	25
3.5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	26
3.6. SKŁADNIKI INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	27
4. PODATEK DOCHODOWY, AKTYWA I REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO	28
4.1. PODSTAWOWE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO	28
4.2. EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA	28
4.3. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	29
5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE POZYCJE AKTYWÓW W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	32
5.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	32
5.2. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	34
5.3. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	36
5.4. ZAPASY	41
5.5. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	41
5.6. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	43
5.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	44
6. KAPITAŁY	46
6.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	46
6.2. KAPITAŁY	46
6.3. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	48
6.4. POŁĄCZENIA PRZEDSIĘWZIĘĆ I NABYCIE UDZIAŁÓW	48
7. ZOBOWIĄZANIA, REZERWY, ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	50
7.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	50
7.2. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	51
7.3. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE	51
7.4. LEASING OPERACYJNY	52
7.5. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	53
7.6. INNE REZERWY	54
8. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	55
8.1. INSTRUMENTY FINANSOWE	55
8.2. INSTRUMENTY FINANSOWE WYZNACZONE DO RACHUNKOWOŚCI ZABEZPIECZEŃ	58
8.3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	60
8.4. USTALENIE WARTOŚCI GODZIWEJ	66
9. POZOSTAŁE NOTY	68
9.1. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	68
9.2. INFORMACJA O ZMIANACH ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH ORAZ INNE ZAGADNIENIA	68
9.3. INFORMACJE O TRANSAKCYJACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	71
9.4. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO CIECH S.A.	74
9.5. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM	74
OŚWIADCZENIE ZARZĄDU	75

SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT CIECH S.A.

	<i>nota</i>	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody netto ze sprzedaży	3.1	2 365 764	2 193 357
Koszt własny sprzedaży	3.2	(1 863 346)	(1 651 553)
Zysk brutto na sprzedaży		502 418	541 804
Pozostałe przychody operacyjne	3.4	4 461	3 387
Koszty sprzedaży		(207 112)	(167 804)
Koszty ogólnego zarządu		(55 327)	(68 524)
Pozostałe koszty operacyjne	3.4	(2 227)	(8 089)
Zysk na działalności operacyjnej		242 213	300 774
Przychody finansowe	3.5	342 793	190 327
Koszty finansowe	3.5	(283 535)	(296 423)
Przychody / (koszty) finansowe netto		59 258	(106 096)
Zysk przed opodatkowaniem		301 471	194 678
Podatek dochodowy	4.1	(57 564)	(42 237)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		243 907	152 441
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA			
Zysk/(strata) netto z działalności zaniechanej		-	-
Zysk netto za okres		243 907	152 441
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
Podstawowy		4,63	2,89
Rozwodniony		4,63	2,89
Zysk na jedną akcję (w złotych) na działalności kontynuowanej:			
Podstawowy		4,63	2,89
Rozwodniony		4,63	2,89

Sprawozdanie z zysków lub strat CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE Z INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW CIECH S.A.

	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Zysk netto z działalności kontynuowanej	243 907	152 441
Zysk/(strata) netto z działalności zaniechanej	-	-
Zysk netto za rok obrotowy	243 907	152 441
Inne całkowite dochody brutto, które mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	10 132	(3 295)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	10 132	(3 295)
Inne całkowite dochody brutto, które nie mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	(13)	102
Wycena rezerw aktuarialnych	(13)	102
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(1 764)	490
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów, które mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	(1 766)	510
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów, które nie mogą zostać przeniesione do sprawozdania z zysków lub strat	2	(20)
Inne całkowite dochody netto	8 355	(2 703)
CAŁKOWITE DOCHODY OGÓŁEM	252 262	149 738

Sprawozdanie z innych całkowitych dochodów CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ CIECH S.A.

	nota	31.12.2017	31.12.2016
AKTYWA			
Rzeczowe aktywa trwałe	5.1	13 880	11 362
Wartości niematerialne, w tym:	5.2	34 143	9 251
Długoterminowe aktywa finansowe	5.3	1 864 137	2 474 312
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	4.3	40 247	98 257
Aktywa trwałe razem		1 952 407	2 593 182
Zapasy	5.4	31 795	37 450
Krótkoterminowe aktywa finansowe	5.6	1 012 304	232 022
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	807
Należności handlowe i pozostałe	5.5	280 765	393 904
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5.7	375 393	342 607
Aktywa obrotowe razem		1 700 257	1 006 790
Aktywa razem		3 652 664	3 599 972
PASYWA			
Kapitał akcyjny	6.2	287 614	287 614
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		470 846	470 846
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	8.2	3 246	(5 120)
Kapitał z wyceny aktuarialnej		121	132
Pozostałe kapitały rezerwowe	6.2	76 199	76 199
Zyski zatrzymane		711 002	467 095
Kapitał własny razem		1 549 028	1 296 766
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	7.1	1 130 482	1 345 973
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	7.2	41 528	120 929
Rezerwy na świadczenia pracownicze	7.5	436	447
Zobowiązania długoterminowe razem		1 172 446	1 467 349
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	7.1	413 516	348 889
Zobowiązania handlowe i pozostałe	7.3	476 443	443 963
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		4 758	6 294
Rezerwy na świadczenia pracownicze	7.5	400	313
Pozostałe rezerwy	7.6	36 073	36 398
Zobowiązania krótkoterminowe razem		931 190	835 857
Zobowiązania razem		2 103 636	2 303 206
Pasywa razem		3 652 664	3 599 972

Sprawozdanie z sytuacji finansowej CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH CIECH S.A.

	nota	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto za okres		243 907	152 441
Amortyzacja		5 213	4 648
Utworzenie / (odwrócenie) odpisów aktualizujących		113 169	184 959
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		(1 347)	8 529
(Zyski) / straty z tytułu działalności inwestycyjnej		199	(93)
(Zyski) / straty ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(96)	21
Dywidendy i odsetki		(126 178)	(134 932)
Podatek dochodowy naliczony		57 564	42 237
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu prowizji aranżacyjnej		2 614	2 023
Wycena instrumentów pochodnych		(56 877)	48 787
Wynik operacyjny przed zmianą kapitału obrotowego oraz rezerw		238 168	308 620
Zmiana stanu należności	9.1	55 277	(104 436)
Zmiana stanu zapasów		5 655	(17 777)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	9.1	47 774	204 498
Zmiana stanu rezerw i świadczeń pracowniczych		(249)	9 693
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności operacyjnej		346 625	400 598
Odsetki zapłacone		(43 959)	(53 135)
Podatek dochodowy (zapłacony)		(2 378)	(2 861)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		300 288	344 602
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Zbycie spółki zależnej		454	3 024
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		6	92
Dywidendy otrzymane		127 874	157 423
Odsetki otrzymane		18 983	11 906
Wpływy z cash pooling		-	16 078
Wpływy ze spłaty pożyczek		138 833	67 638
Nabycie spółki zależnej		(100)	(46)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(15 479)	(5 724)
Wydatki na podwyższenie i dopłaty do kapitału		(100 500)	(35)
Wyplacone pożyczki		(289 973)	(337 329)
Wydatki z tytułu cash pooling		(11 584)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(131 486)	(86 973)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z zaciągniętych kredytów i pożyczek		39 000	-
Wpływy z tytułu cash pooling		-	62 738
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-	(150 195)
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(5 438)	-
Wydatki z tytułu cash pooling		(11 041)	-
Płatności zobowiązań z tytułu obligacji		(160 000)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(137 479)	(87 457)
Przepływy pieniężne netto razem		31 323	170 172
Środki pieniężne na początek okresu		342 607	174 745
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych		1 463	(2 310)
Środki pieniężne na koniec okresu	5.7	375 393	342 607

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM CIECH S.A.

	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z wyceny aktuarialnej	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
<i>nota</i>	6.2		8.2	6.2			
01.01.2017	287 614	470 846	(5 120)	76 199	132	467 095	1 296 766
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	8 366	-	(11)	243 907	252 262
Zysk / (strata) netto za okres	-	-	-	-	-	243 907	243 907
Inne całkowite dochody	-	-	8 366	-	(11)	-	8 355
31.12.2017	287 614	470 846	3 246	76 199	121	711 002	1 549 028
01.01.2016	287 614	470 846	(2 335)	76 199	50	464 849	1 297 223
Transakcje z akcjonariuszami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	-	-	-	(150 195)	(150 195)
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(150 195)	(150 195)
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	(2 785)	-	82	152 441	149 738
Zysk / (strata) netto za okres	-	-	-	-	-	152 441	152 441
Inne całkowite dochody	-	-	(2 785)	-	82	-	(2 703)
31.12.2016	287 614	470 846	(5 120)	76 199	132	467 095	1 296 766

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym CIECH S.A. należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI

Nazwa spółki	CIECH Spółka Akcyjna
Siedziba	Warszawa
Adres	ul. Wspólna 62, 00-684 Warszawa
KRS	0000011687 (Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego)
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON)	011179878
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP)	118-00-19-377
Strona www	www.ciechgroup.com
Posiadane oddziały	Oddział CIECH S.A. w Rumunii Oddział CIECH S.A. w Niemczech
Jednostka dominująca	KI Chemisty s. à r. l (jednostka zależna od Kulczyk Investments)

CIECH S.A. to spółka holdingowa zarządzająca i świadcząca usługi wsparcia dla swoich spółek zależnych - należących do Grupy CIECH krajowych i zagranicznych spółek produkcyjnych, handlowych i usługowych. Grupa CIECH to międzynarodowa, profesjonalnie zarządzana grupa, o ugruntowanej pozycji lidera w branży chemicznej w Europie Środkowej i Wschodniej. Wytwarza produkty, z których powstają artykuły niezbędne w codziennym życiu ludzi na całym świecie - nowoczesne wyroby o najwyższej, światowej jakości. Korzystając ze wsparcia wiarygodnego inwestora strategicznego - Kulczyk Investments - realizuje strategię globalnego rozwoju. Do głównych produktów Grupy CIECH należy zaliczyć: sodę kalcynowaną i oczyszczoną, sól warzoną, żywice epoksydowe i poliestrowe, produkty agrochemiczne, pianki poliuretanowe, lampiony i słoje, krzemiany sodu i potasu. Najważniejszym rynkiem zbytu dla produktów Grupy CIECH jest Unia Europejska, w tym głównie Polska i Niemcy oraz kraje Europy Środkowo-Wschodniej. Produkty Grupy CIECH trafiają również na rynki zamorskie, znajdując swoich odbiorców głównie w Indiach, Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie.

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA ORAZ ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1.2.1. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Prezentowane sprawozdanie finansowe CIECH S.A. za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, wraz z danymi porównywalnymi, zostało zatwierdzone przez Zarząd CIECH S.A. 26 marca 2018 roku.

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że jednostkowe sprawozdanie finansowe CIECH S.A. za prezentowany okres oraz okres porównywalny zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej oraz związanymi z nimi Interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (MSSF).

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe i dane porównywalne zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają one w sposób

prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową spółki CIECH S.A. oraz jej wynik finansowy. Ponadto Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy CIECH oraz CIECH S.A. za 2017 rok zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyk.

Zarząd CIECH S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania prezentowanego jednostkowego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa i jest nim: PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie posiadająca wpis na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 144 rejestru. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniają warunki do wydania bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

1.2.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy CIECH S.A. w dniu 31 stycznia 2007 roku podjęło uchwałę nr 4 w sprawie sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską. W związku z podjętą uchwałą od roku 2007 raporty spółki CIECH S.A. są sporządzone zgodnie z zasadami MSSF z zastosowaniem wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego netto określonych w polityce rachunkowości przedstawionej w nocie 1.4. Zasady te były stosowane we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły.

Sprawozdanie finansowe CIECH S.A. zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych (instrumentów pochodnych) wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Prezentowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej CIECH S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności przez Spółkę.

Rokiem obrachunkowym dla CIECH S.A. jest rok kalendarzowy.

Sprawozdanie z zysków lub strat CIECH S.A. sporządzane jest w wersji kalkulacyjnej. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu dokonania własnych ocen oraz użycia pewnych założeń i szacunków księgowych w ramach stosowania przyjętych przez spółkę zasad rachunkowości. Zagadnienia, które wymagają dokonania istotnych ocen, bądź obszary, w przypadku których poczynione założenia i szacunki mają istotny wpływ na prezentowane sprawozdanie finansowe opisane zostały w nocie 1.4.

1.3. WALUTA FUNKCJONALNA I PREZENTACYJNA

Walutą funkcjonalną CIECH S.A. oraz walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Dane w sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w tysiącach złotych polskich (tys. zł), o ile nie jest to wskazane inaczej. Spółka CIECH S.A. posiada Oddziały (w Rumunii oraz w Niemczech), których księgi prowadzone są w ich walutach lokalnych (RON oraz EUR). Dla celów sporządzenia sprawozdania CIECH S.A. księgi Oddziału w Rumunii są przelutowywane po kursach transakcyjnych, a księgi Oddziału w Niemczech po średnim kursie NBP z danego okresu – ze względu na niewielką wartość transakcji, przewalutowanie po takim kursie nie powoduje istotnego zniekształcenia wyników.

1.4. ZASADY POLITYKI RACHUNKOWOŚCI

Dla czytelniejszego odbioru i lepszego zrozumienia informacji przedstawionych w sprawozdaniu finansowym istotne zasady rachunkowości obowiązujące w CIECH S.A. oraz dokonane osądy i oszacowania zostały przedstawione w poszczególnych notach.

Nota	Tytuł	Zasady rachunkowości	Dokonane osądy i oszacowania
3.1.	Przychody ze sprzedaży	x	
3.2.	Koszt własny sprzedaży	x	
3.4.; 3.5.	Pozostałe przychody i koszty	x	x
4.	Podatek dochodowy	x	
4.3.	Odroczony podatek dochodowy	x	x

Nota	Tytuł	Zasady rachunkowości	Dokonane osądy i oszacowania
5.1.	Rzeczowe aktywa trwałe	x	x
5.2.	Wartości niematerialne	x	x
5.3.	Długoterminowe aktywa finansowe	x	x
5.4.	Zapasy	x	x
5.5.	Należności krótkoterminowe	x	x
5.6.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	x	x
5.7.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	x	
6.2.	Kapitały	x	
7.2.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	x	
7.3.	Zobowiązania krótkoterminowe handlowe i pozostałe	x	x
7.4.	Leasing operacyjny	x	
7.5.	Rezerwy na świadczenia pracownicze	x	x
7.6.	Inne rezerwy	x	x
8.1.	Instrumenty finansowe	x	x
8.2.	Rachunkowość zabezpieczeń	x	
9.2.	Aktywa i zobowiązania warunkowe	x	x

1.5. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI I ZAKRES UJAWNIENÍ

Zmiany w MSSF, jakie weszły w życie od dnia 1 stycznia 2017 roku nie miały istotnego wpływu na prezentowane sprawozdanie finansowe CIECH S.A.

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:	
Nowe i zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2017 roku	Wpływ na sprawozdanie finansowe
Zmiany do MSR 7: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji	Szacowany brak wpływu na sprawozdanie – uzgodnienie długu netto jest prezentowane w sprawozdaniu
Zmiany do MSR 12 dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
Roczne zmiany MSSF 2014-2016	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
Nowe i zmienione standardy i interpretacje, zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę	Wpływ na sprawozdanie finansowe
Zmiany do MSSF 9: Prawo do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
Zmiany do MSR 40: Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
MSR 19 „Świadczenia pracownicze”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:	
Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
Roczne zmiany do MSSF 2015-2017	Szacowany brak istotnego wpływu na sprawozdanie
MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”	Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie został zatwierdzony.
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem, a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami	Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

1.5.1 MSSF 9 „INSTRUMENTY FINANSOWE”

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. CIECH S.A. nie zdecydował się na wcześniejsze zastosowanie standardu. MSSF 9 wprowadza nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na koncepcji „straty oczekiwanej”, zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych), jak również nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń.

Na potrzeby pierwszego zastosowania MSSF 9 CIECH S.A. nie przekształca danych dotyczących wcześniejszych okresów sprawozdawczych. Tym samym, wszelkie różnice między wcześniejszą wartością bilansową aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, a ich wartością bilansową na początku rocznego okresu sprawozdawczego, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, CIECH S.A. ujmie w saldzie początkowym zysków zatrzymanych w rocznym okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania MSSF 9.

1.5.1.1 PODSUMOWANIE KLUCZOWYCH ZAŁOŻEŃ MSSF 9

a) Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

Zgodnie z MSSF 9, aktywa finansowe w momencie ich początkowego ujęcia kwalifikuje się do następujących kategorii wyceny:

1. aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
2. aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
3. aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywa finansowego do jednej z powyższych kategorii wyceny odbywa się w momencie jego początkowego ujęcia w bilansie na podstawie:

1. modelu biznesowego CIECH S.A. w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, który określany jest na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy, oraz
2. charakterystyki kontraktowych przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych, mającej na celu weryfikację, czy warunki umowy powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (tzw. kryterium SPPI – ang. *solely payments of principal and interest*).

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki, o ile Spółka nie wyznaczyła ich do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy:

1. składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, oraz
2. warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek od pozostałej do spłaty kwoty głównej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki, o ile Spółka nie wyznaczyła ich do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy:

1. składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada zarówno utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych (sprzedaż jest integralną częścią modelu biznesowego) oraz
2. warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to aktywa, które:

1. nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (model biznesowy zarządzania tymi aktywami oparty jest głównie o sprzedaż aktywów finansowych bądź zmiany wartości godziwej lub też warunki umowne powodują powstanie przepływów pieniężnych, które nie stanowią jedynie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty – w szczególności instrumenty pochodne i instrumenty kapitałowe),
2. zostały wyznaczone do tej kategorii decyzją CIECH S.A. w momencie początkowego ujęcia, przy czym wyznaczenie składnika aktywów finansowych do kategorii wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy decyzją Spółki w momencie początkowego ujęcia jest nieodwołalne oraz możliwe jedynie w przypadku, gdy w ten sposób Spółka eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia („niedopasowanie księgowo”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

W momencie początkowego ujęcia instrumentów kapitałowych nieprzeznaczonych do obrotu (lub na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9), CIECH S.A. może podjąć nieodwołalną decyzję o wyznaczeniu pojedynczych inwestycji w instrumenty kapitałowe do wyceny w wartości godziwej przez inne dochody całkowite.

W momencie początkowego ujęcia należy przeprowadzić analizę, czy dany instrument zawiera w sobie wbudowany instrument pochodny. Instrument pochodny wbudowany w kontrakt hybrydowy, którego umowę zasadniczą stanowi składnik aktywów finansowych objęty zakresem MSSF 9, nie jest wydzielany, a cały kontrakt hybrydowy jest ujmowany zgodnie z wymogami MSSF 9 dotyczącymi klasyfikacji aktywów finansowych. Natomiast, instrument pochodny wbudowany w kontrakt hybrydowy, którego umowa zasadnicza nie jest składnikiem aktywów finansowych objętych zakresem MSSF 9, podlega ocenie pod kątem konieczności jego wydzielania.

Aktywa finansowe podlegają przeklasyfikowaniu wtedy i tylko wtedy, gdy CIECH S.A. zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. W takim przypadku przeklasyfikowaniu podlegają te aktywa, na który zmiana modelu biznesowego miała wpływ.

Zobowiązania finansowe

MSSF 9 nie wprowadza istotnych zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych, w stosunku do zasad wprowadzonych przez MSR 39 – zobowiązania finansowe w dniu ich nabycia lub powstania zalicza się do następujących kategorii:

1. zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
2. pozostałe zobowiązania finansowe (wyceniane w zamortyzowanym koszcie).

Ponadto, zgodnie z MSSF 9 zobowiązania finansowe nie podlegają przeklasyfikowaniu.

b) Utrata wartości

CIECH S.A. zakłada, że wprowadzenie nowego modelu utraty wartości opartego na koncepcji oczekiwanych strat kredytowych (*ECL – expected credit losses*) będzie miało wpływ na całkowitą wysokość odpisów.

Standard MSSF 9 w odróżnieniu od MSR 39, nie wymaga zidentyfikowania przesłanek utraty wartości w celu oszacowania strat. W zamian za to, jednostki są zobowiązane do stałego oszacowania wysokości strat kredytowych od momentu rozpoznania danego aktywa, do momentu usunięcia go z bilansu.

Na moment nabycia lub udzielenia składnika aktywów finansowych Spółka jest zobowiązana do utrzymywania odpisu w wysokości 12-miesięcznego ECL. W przypadku znacznego zwiększenia ryzyka kredytowego w porównaniu do momentu rozpoznania aktywa w bilansie, występuje konieczność liczenia strat w horyzoncie dożywotnym (tzw. koszyk 2). Takie podejście powoduje, że oczekiwane straty kredytowe zostaną wcześniej rozpoznane, co przełoży się ostatecznie na zwiększenie wysokości odpisów i tym samym docelowo wpłynie na wynik finansowy.

Wyjątkiem od powyższej zasady są należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 (ang. *contract assets*). Dla tych kategorii składników aktywów CIECH S.A. może wybrać uproszczone podejście, w ramach którego odpisy są szacowane w horyzoncie dożywotnym już od momentu początkowego ujęcia ekspozycji w księgach.

W opinii Spółki, wdrożenie nowego standardu wymaga zastosowania rozwiązań o wyższym stopniu złożoności w porównaniu do obecnie stosowanych.

c) Rachunkowość zabezpieczeń

Zgodnie z postanowieniami MSSF 9, CIECH S.A. wyłącznie w dniu wdrożenia MSSF 9 może podjąć decyzję stanowiącą element polityki rachunkowości o kontynuowaniu stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 zamiast wymogów wskazanych w MSSF 9. MSSF 9 wymaga aby Spółka zapewniła spójność stosownych powiązań zabezpieczających ze stosowaną strategią zarządzania ryzykiem oraz jej celami. MSSF 9 wprowadza nowe postanowienia w zakresie, m.in. oceny efektywności powiązania zabezpieczającego oraz mechanizmu przywracania równowagi powiązania zabezpieczającego (ponownego bilansowania powiązania zabezpieczającego), jak również znosi możliwość zaprzestania stosowania

rachunkowości zabezpieczeń w wyniku subiektywnej decyzji Spółki (tzn. przy braku przesłanek do zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń, określonych w Standardzie).

1.5.1.2 OCZEKIWANY WPŁYW MSSF 9 NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ SPÓŁKI

a) Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

W celu zapewnienia możliwości podjęcia decyzji klasyfikacyjnej w zakresie posiadanych przez CIECH S.A. składników aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 roku, Spółka, w ramach prowadzonego projektu wdrożenia MSSF 9, dokonała przeglądu posiadanych składników aktywów finansowych, które będą znajdowały się w jej posiadaniu po 31 grudnia 2017 roku, mającego na celu:

1. określenie oraz przypisanie grup składników aktywów finansowych do odpowiedniego modelu biznesowego na podstawie oceny przyjętego sposobu zarządzania portfelami aktywów finansowych dokonywanej poprzez m.in.:
  - a) przegląd oraz ocenę istotnych i obiektywnych danych jakościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego (w szczególności przyczyny dokonanych w przeszłości sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli),
  - b) przegląd oraz ocenę istotnych i obiektywnych danych ilościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego (takich jak, np.: wartość sprzedaży aktywów finansowych dokonanych w ramach danych portfeli dokonanych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych (o ile sprzedaże wystąpiły) oraz częstotliwość dokonanych sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli (o ile sprzedaże wystąpiły);
  - c) analizę oczekiwań, co do planowanych przyszłych wartości sprzedaży aktywów finansowych oraz ich częstotliwości w ramach danych portfeli;
2. określenie, poprzez identyfikację i analizę zapisów kontraktowych składnika aktywów finansowych o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego mogących mieć wpływ na niespełnienie przez dany składnik aktywów finansowych kryterium SPPI, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, tj. czy spełniają kryterium SPPI (ang. *solely payments of principal and interest*).

Grupa oczekuje następującego wpływu wdrożenia MSSF 9 na klasyfikację i wycenę posiadanych aktywów finansowych:

Klasy aktywów finansowych	Nota	31.12.2017	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSR 39	Model biznesowy wg MSSF 9	Kryterium SPPI	Przekwalifikowanie	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSSF 9
Środki pieniężne i ekwiwalenty	5.7	375 393	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Lokaty bankowe (wartość zawarta jest w pozycji środków pieniężnych i ekwiwalentów)	5.7	156 455	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Udzielone pożyczki	5.3; 5.6	1 106 130	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Klasy aktywów finansowych	Nota	31.12.2017	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSR 39	Model biznesowy wg MSSF 9	Kryterium SPPI	Przekwalifikowanie	Kategorie aktywów finansowych oraz metoda wyceny wg MSSF 9
Należności z tytułu dostaw i usług	5.5	217 333	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Należności z tytułu faktoringu	5.5	23 255	Pożyczki i należności – wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych	Spełnione	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Instrumenty pochodne	8.1; 8.4	53 530	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Inny model biznesowy	Nie dotyczy	Brak	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	8.1	5 910	Instrumenty zabezpieczające	Inny model biznesowy	Nie dotyczy	Brak	Instrumenty zabezpieczające

Aktywa finansowe o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego

CIECH S.A. oczekuje, że wdrożenie MSSF 9 nie spowoduje zmiany sposobu klasyfikacji i wyceny posiadanych aktywów finansowych o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług oczekujących na przeniesienie do faktora w ramach faktoringu bez regresu. Należności te utrzymywane są przez Spółkę w celu przeniesienia na faktora całości salda należności handlowych uzgodnionych z faktorem. CIECH S.A. zarządza należnościami z tytułu dostaw i usług wyznaczonymi do przeniesienia do faktora w ramach faktoringu bez regresu w celu realizowania przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów – uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy nie jest integralną częścią celu modelu biznesowego. Stąd, zgodnie z MSSF 9, CIECH S.A. klasyfikuje te należności jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – przy czym, z uwagi na relatywnie krótki termin utrzymywania należności oczekujących na przeniesienie do faktora w bilansie nie oczekuje istotnego wpływu zmiany ich klasyfikacji na sytuację finansową Spółki.

Instrumenty pochodne

MSSF 9 nie zmienia podejścia do klasyfikacji i wyceny instrumentów pochodnych.

Instrumenty kapitałowe

CIECH S.A. posiada instrumenty kapitałowe (akcje i udziały), które stanowią aktywa finansowe w rozumieniu MSR 39 oraz MSSF 9. Zgodnie z MSR 39, Spółka wycenia posiadane instrumenty kapitałowe w ich cenie nabycia skorygowanej o utratę wartości. Bieżąca wartość bilansowa netto tych instrumentów jest zbliżona do zera.

Zgodnie z MSSF 9, CIECH S.A. zakwalifikował posiadane instrumenty kapitałowe do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Na dzień 31 grudnia 2017 roku CIECH S.A. oszacował wartość godziwą posiadanych instrumentów kapitałowych jako zbliżoną do zera. W związku z tym nie oczekuje istotnego wpływu zmiany ich klasyfikacji na sytuację finansową Spółki.

Desygnacja / de-desygnacja aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy

CIECH S.A. nie posiada składników aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Spółka nie identyfikuje składników aktywów finansowych, które zamierzałyby wyznaczyć 1 stycznia 2018 roku do kategorii wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy celem zmniejszenia niedopasowania księgowego, które w przeciwnym razie powstałyby na skutek wyceny aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

Zobowiązania finansowe

W wyniku wdrożenia wymogów MSSF 9, CIECH S.A. nie oczekuje zmian w klasyfikacji zobowiązań finansowych w stosunku do dotychczasowej klasyfikacji zgodnej z MSR 39, które mogłyby mieć istotny wpływ na bilans i/lub na wynik finansowy Spółki.

b) Utrata wartości

Nowe wymagania w zakresie ustalania kwot odpisów będą odnosiły się przede wszystkim do następujących rodzajów aktywów finansowych w bilansie Spółki:

1. Należności z tytułu dostaw i usług,
2. Aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 (ang. *contract assets*),
3. Udzielone pożyczki i nabyte obligacje,
4. Lokaty terminowe,

CIECH S.A. szacuje, że łączny wpływ MSSF 9 na poziom odpisów z tytułu utraty wartości będzie wynosił 17,3 mln. zł.

Należy podkreślić, że na moment wdrożenia standardu MSSF 9 jednorazowa zmiana wynikająca z przyjęcia nowych rozwiązań nie będzie uwzględniona w wyniku finansowym i zostanie ujęta w zyskach zatrzymanych.

c) Rachunkowość zabezpieczeń

CIECH S.A. w dniu 1 stycznia 2018 roku podjął decyzję o przejściu na MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń. Wpływ MSSF 9 będzie uzależniony od charakteru i typu relacji zabezpieczającej, konstrukcji testu efektywności oraz sposobu wyznaczania wartości godziwej.

1.5.2 MSSF 15 „PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardu.

CIECH S.A. zdecydowała się na zastosowanie MSSF 15 retrospektywnie z ujęciem łącznego efektem pierwszego zastosowania niniejszego MSSF jako korekty salda początkowego zysków zatrzymanych roku 2018.

Standard wprowadza jednolite wymogi dla wszystkich jednostek w zakresie ujmowania przychodów z umów z klientami w oparciu o tzw. model 5 kroków:

1. identyfikacja umowy,
2. identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia,
3. ustalenie ceny transakcyjnej,
4. przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
5. spełnienie zobowiązań do wykonania świadczenia.

Standard ten wymaga, aby jednostki oceniły umowy z klientami i wyodrębniły w nich elementy stanowiące odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 15. W przypadku umów zawierających więcej niż jedno takie zobowiązanie, w kolejnych krokach modelu do każdego z nich zostanie przypisane oczekiwane wynagrodzenie, a przychód zostanie ujęty w momencie (lub w trakcie) jego spełnienia. Obowiązek identyfikacji zobowiązań do wykonania świadczenia dotyczy również umów, w przypadku których w rozliczeniu z klientem przyjmuje się, że na umowę składa się tylko jeden element (np. sprzedaż produktu).

Na podstawie przeprowadzonej analizy wpływu MSSF 15 na sprawozdanie CIECH S.A. nie zidentyfikowano istotnych obszarów, które wymagają dostosowania celem wdrożenia tego standardu.

1.5.3 MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardu. Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa jest w trakcie oceny wpływu MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Standard wprowadza nową definicję leasingu. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Umowa przekazuje prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez dany okres, jeżeli przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie prawem do uzyskiwania zasadniczo wszystkich korzyści z jego użytkowania oraz prawem do kierowania jego użytkowaniem. Jako praktyczne rozwiązanie jednostki nie są zobowiązane do ponownej oceny tego, czy umowa jest leasingiem w dniu pierwszego zastosowania standardu. Zamiast tego istnieje możliwość niestosowania nowej definicji do umów, które wcześniej zostały ocenione pod kątem leasingu zgodnie z MSR 17 oraz KIMSF 4. Stosując wskazane uproszczenie w zakresie identyfikacji czy umowa jest leasingiem, nowa definicja leasingu miałaby zastosowanie tylko do umów zawartych po 1 stycznia 2019 roku.

W przypadku umowy, która jest lub zawiera leasing, jednostka ujmuje każdy element leasingowy jako leasing odrębnie od elementów nieleasingowych, chyba że ma możliwość zastosowania praktycznego rozwiązania. Jako praktyczne rozwiązanie leasingobiorca może wybrać, aby nie wyodrębnić elementów nieleasingowych i zamiast tego ujmować całą umowę jako pojedynczy element leasingowy.

MSSF 16 u leasingobiorców odchodzi od klasyfikacji leasingu na operacyjny i finansowy i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego, zasadniczo odpowiadający dotychczasowemu modelowi księgowemu stosowanemu dla leasingów finansowych. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dany składnik aktywów jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego składnika aktywów odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z zysków lub strat. Dla leasingodawców MSSF 16 w znaczącej części powtarza dotychczasowe regulacje z MSR 17. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację umów leasingu w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Nota 7.5 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego prezentuje łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat z tytułu zawartych umów leasingu operacyjnego według stanu na 31 grudnia 2017 roku. Przedstawione dane liczbowe wskazują przybliżoną kwotę dodatkowych zobowiązań leasingowych, które należałoby ująć w sprawozdaniu z sytuacji finansowej gdyby wszystkie umowy były traktowane jako leasing w rozumieniu MSSF 16. Po zastosowaniu nowego standardu, leasingi operacyjne zostaną wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, co w konsekwencji wpłynie na wzrost sumy bilansowej (poprzez ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej środków trwałych jako prawa do użytkowania składników aktywów, a drugostronnie jako zobowiązania z tytułu leasingu) oraz zmieni klasyfikację kosztów w sprawozdaniu z zysków lub strat (gdzie wydatki z tytułu najmu zostaną zastąpione kosztami amortyzacji i kosztem odsetek). Jednakże, należy podkreślić, że w celu wyznaczenia kwoty dodatkowych zobowiązań, które zostałyby wykazane zgodnie z MSSF 16, kwoty wskazane w wspomnianej notcie należałoby skorygować do wartości bieżącej poprzez zastosowanie odpowiedniej stopy dyskontowej. W konsekwencji, potencjalne zobowiązanie leasingowe byłoby niższe niż zaprezentowane kwoty. Ponadto, okres przyjętych projekcji płatności leasingowych odnosi się wyłącznie do nieodwołalnego okresu leasingu, podczas gdy zgodnie z MSSF 16 okres leasingu, zgodnie z którym ujmuje się zobowiązanie leasingowe, uwzględnia również ewentualne okresy wynikające z przedłużenia czy wcześniejszego wypowiedzenia umowy, jeżeli któryś z powyższych scenariuszy w ocenie jednostki jest wystarczająco pewny. W przypadku umów z opcją przedłużenia, zobowiązanie leasingowe byłoby odpowiednio wyższe, podczas gdy opcje wypowiedzenia odpowiednio wpłynęłyby na obniżenie kwoty zobowiązania.

Spółka rozważa możliwość skorzystania z przewidzianych w standardzie uproszczeń dla leasingów krótkoterminowych i leasingów aktywów niskocennych. Przyjmuje się, że aktywa niskocenne to takie, których wartość jednostkowa nie przekracza ok. 17 tys. zł, co odpowiada w przybliżeniu 5 tys. dolarów amerykańskich. Leasingi krótkoterminowe to takie, których okres leasingu wynosi poniżej 12 miesięcy. Spółka jest w trakcie szczegółowej identyfikacji umów, dla których zastosowanie miałyby wspomniane uproszczenia. Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania analiza nie została jeszcze sfinalizowana i nie można na ten moment określić jednoznacznie potencjalnego wpływu nowych przepisów w tym zakresie.

Ponadto, Spółka rozważa, czy skorzystać z przewidzianego uproszczenia i nie stosować standardu w zakresie identyfikacji umów leasingowych do umów, których wcześniej nie zidentyfikowano jako umowy zawierające leasing zgodnie z MSR 17 oraz KIMSF 4. Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania decyzja co do stosowania uproszczenia nie została jeszcze podjęta.

Wejście w życie standardu MSSF 16 może również wpłynąć na kalkulację wskaźnika obliczanego w związku z umową kredytową. W takim przypadku CIECH S.A. będzie dążyć do aktualizacji definicji w umowie kredytowej, tak aby zmiana prezentacji nie miała negatywnego wpływu na poziom obliczanych wskaźników.

2

SPRAWOZDAWCZOŚĆ WEDŁUG SEGMENTÓW

W CIECH S.A. segmenty operacyjne zostały wyznaczone na podstawie sprawozdań wewnętrznych sporządzanych w Spółce, podlegających regularnemu przeglądowi przez Zarząd, który jest odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych celem alokacji zasobów na poszczególne segmenty oraz oceny osiągniętych przez nie wyników.

W CIECH S.A. wyodrębniono następujące segmenty operacyjne:

Segment sodowy - do najważniejszych produktów wytwarzanych w obrębie segmentu sodowego należą: soda kalcynowana lekka i ciężka, sól warzona, soda oczyszczona i chlorek wapnia. Produkty tego segmentu sprzedawane są głównie przez jednostkę dominującą CIECH S.A. Produkcja wyrobów segmentu sodowego wytwarzanych przez Grupę CIECH realizowana jest w spółce CIECH Soda Polska S.A., rumuńskiej spółce CIECH Soda Romania S.A. oraz w niemieckiej spółce CIECH Soda Deutschland GmbH&Co. KG. (spółka niemiecka również samodzielnie realizuje sprzedaż swoich produktów). Wyroby segmentu sodowego znajdują zastosowanie w przemyśle szklarskim, spożywczym, detergentowym i farmaceutycznym.

Segment organiczny - CIECH S.A. jest głównym dostawcą surowców do produkcji dla spółek działających w ramach segmentu organicznego. Spółki Grupy CIECH (CIECH Sarzyna S.A. i CIECH Pianki Sp. z o.o.) są producentem wielu organicznych związków chemicznych m.in. pianek poliuretanowych, żywic epoksydowych oraz żywic poliestrowych. Produkty te wykorzystywane są w przemysłach: meblarskim, motoryzacyjnym, farbiarskim oraz elektronicznym. Spółka CIECH Sarzyna S.A. produkuje również środki ochrony roślin stosowane w rolnictwie.

Segment krzemiany i szkło - CIECH S.A. prowadzi sprzedaż produktów segmentu krzemiany i szkło wytwarzanych przez spółkę CIECH Soda Romania S.A. Są to głównie szklisty krzemian sodu oraz szkło wodne sodowe. Produkty te wykorzystywane są w branży budowlanej oraz do produkcji detergentów.

Segment transportowy obejmuje prowadzoną od 2016 roku przez CIECH S.A. działalność spedycyjną na rzecz spółek zależnych tj. CIECH Pianki Sp. z o.o., CIECH Sarzyna S.A., CIECH Vitrosilicon S.A., CIECH Trading S.A.

Segment pozostała działalność obejmuje świadczone poza Grupę usługi oraz towary sprzedawane przez CIECH S.A. poza obszarem działalności wyżej wymienionych segmentów.

W ramach poszczególnych segmentów wykazane zostały również świadczone przez CIECH S.A. usługi wsparcia dla spółek z Grupy CIECH m.in. księgowo, controllingowe, prawne, administracyjne, informatyczne.

Finansowanie jest zarządzane (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi z wyjątkiem odsetek od należności i zobowiązań handlowych), a podatek dochodowy obliczany na poziomie całej Spółki i nie są one alokowane do poszczególnych segmentów.

Informacje o obszarach geograficznych Spółki ustalone są w oparciu o lokalizację jej aktywów.

Segmenty sprawozdawcze są tożsame z segmentami operacyjnymi. Przychody i koszty, aktywa i zobowiązania segmentów są ujmowane i wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w sprawozdaniu finansowym.

Wyniki segmentów operacyjnych oceniane są przez Zarząd CIECH S.A. na podstawie poziomu przychodów ze sprzedaży, zysku na działalności operacyjnej, poziomu EBITDA oraz poziomu EBITDA znormalizowana. EBITDA należy postrzegać jako dodatek, a nie zastępstwo dla wyników działalności przedstawionych zgodnie z MSSF. EBITDA jest użytecznym wskaźnikiem zdolności zaciągania i obsługi zadłużenia. Poziom EBITDA i EBITDA znormalizowana nie są zdefiniowane przez MSSF i mogą być wyliczane inaczej przez inne podmioty.

Poniżej przedstawiono uzgodnienie i definicje, jakie stosuje CIECH S.A. przy ustalaniu tych mierników.

	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2016
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	243 907	152 441
Podatek dochodowy	57 564	42 237
Koszty finansowe	283 535	296 423
Przychody finansowe	(342 793)	(190 327)
Amortyzacja	5 213	4 648
EBITDA na działalności kontynuowanej	247 426	305 422

	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2016
EBITDA na działalności kontynuowanej	247 426	305 422
Zdarzenia jednorazowe, w tym:	(1 241)	4 982
Pozycje gotówkowe (a)	(84)	547
Pozycje bezgotówkowe (z wyłączeniem odpisów z tytułu utraty wartości) (b)	(1 157)	4 435
EBITDA znormalizowana na działalności kontynuowanej	246 185	310 404

(a) Pozycje gotówkowe zawierają m.in. zysk/stratę ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz otrzymane lub zapłacone kary i odszkodowania.

(b) Pozycje bezgotówkowe zawierają m. in: koszty likwidacji zapasów i rzeczowych aktywów trwałych, koszty wstrzymanych inwestycji, rezerwy na zobowiązania i odszkodowania oraz inne pozycje (włączając w to koszty nadzwyczajne oraz inne rezerwy).

SEGMENTY OPERACYJNE

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i pasywów poszczególnych segmentów operacyjnych CIECH S.A. za prezentowane w sprawozdaniu okresy:

SEGMENTY OPERACYJNE 01.01.-31.12.2017	Segment sodowy	Segment organiczny	Segment krzemiany i szkło	Segment transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne	RAZEM
Przychody ze sprzedaży razem	1 817 739	505 095	15 108	25 128	2 694	-	2 365 764
Koszt własny sprzedaży	(1 331 802)	(490 871)	(13 779)	(24 601)	(2 293)	-	(1 863 346)
Zysk /(strata) brutto na sprzedaży	485 937	14 224	1 329	527	401	-	502 418
Koszty sprzedaży	(199 960)	(2 040)	(954)	(2 966)	(73)	(1 119)	(207 112)
Koszty ogólnego zarządu	(3 617)	(1 328)	(55)	(206)	(535)	(49 586)	(55 327)
Wynik na zarządzaniu należnościami	132	-	-	-	6	1	139
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	2 548	(5)	-	-	1	(449)	2 095
Zysk /(strata) na działalności operacyjnej	285 040	10 851	320	(2 645)	(200)	(51 153)	242 213
Saldo różnic kursowych i odsetek od rozrachunków handlowych	(17 188)	(5 503)	-	3	206	-	(22 482)
Koszty finansowania	-	-	-	-	-	(7 086)	(7 086)
Wynik na działalności finansowej (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	88 826	88 826
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	267 852	5 348	320	(2 642)	6	30 587	301 471
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(57 564)
Zysk /(strata) netto za okres	-	-	-	-	-	-	243 907
Amortyzacja	-	-	-	-	-	5 213	5 213
EBITDA	285 040	10 851	320	(2 645)	(200)	(45 940)	247 426
EBITDA znormalizowana*	283 842	10 852	320	(2 645)	(200)	(45 984)	246 185

*EBITDA znormalizowana za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2017 roku liczona jest jako EBITDA skorygowana o nietypowe zdarzenia jednorazowe: utworzenie/rozwiązanie rezerw 1 158 tys. zł, zapłacone/otrzymane kary i odszkodowania 40 tys. zł, przekazane darowizny -53 tys. zł, inne 96 tys. zł.

SEGMENTY OPERACYJNE 01.01.-31.12.2016	Segment sodowy	Segment organiczny	Segment krzemiany i szkło	Segment transportowy	Pozostała działalność	Funkcje Korporacyjne	RAZEM
Przychody ze sprzedaży razem	1 772 601	392 897	15 192	9 169	3 498	-	2 193 357
Koszt własny sprzedaży	(1 241 860)	(383 719)	(14 084)	(8 934)	(2 956)	-	(1 651 553)
Zysk /(strata) brutto na sprzedaży	530 741	9 178	1 108	235	542	-	541 804
Koszty sprzedaży	(164 283)	(543)	(402)	(1 068)	(80)	(1 428)	(167 804)
Koszty ogólnego zarządu	(2 038)	(1 047)	(76)	(1)	(540)	(64 822)	(68 524)
Wynik na zarządzaniu należnościami	(192)	147	-	-	15	-	(30)
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(599)	(2)	-	-	21	(4 092)	(4 672)
Zysk /(strata) na działalności operacyjnej	363 629	7 733	630	(834)	(42)	(70 342)	300 774
Saldo różnic kursowych i odsetek od rozrachunków handlowych	(6 579)	(12 181)	-	2	114	-	(18 644)
Koszty finansowania	-	-	-	-	-	(23 991)	(23 991)
Wynik na działalności finansowej (nieprzypisane do segmentów)	-	-	-	-	-	(63 461)	(63 461)
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	357 050	(4 448)	630	(832)	72	(157 794)	194 678
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(42 237)
Zysk /(strata) netto za okres	-	-	-	-	-	-	152 441
Amortyzacja	-	-	-	-	-	4 648	4 648
EBITDA	363 629	7 733	630	(834)	(42)	(65 694)	305 422
EBITDA znormalizowana*	364 686	7 733	630	(834)	(42)	(61 769)	310 404

*EBITDA znormalizowana za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2016 roku liczona jest jako EBITDA skorygowana o nietypowe zdarzenia jednorazowe: utworzenie/rozwiązanie rezerw -4 359 tys. zł, zapłacone/otrzymane kary i odszkodowania -568 tys. zł, przekazane darowizny -34 tys. zł, inne -21 tys. zł.

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA W PODZIALE NA SEGMENTY OPERACYJNE

	AKTYWA		ZOBOWIĄZANIA	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Segment sodowy	182 556	204 540	303 910	288 311
Segment organiczny	53 730	135 961	77 512	77 819
Segment krzemiany i szkło	5 106	1 864	3 272	1 667
Segment transportowy	4 589	3 045	5 151	3 984
Pozostała działalność	3 153	6 893	9 040	13 623
Funkcje Korporacyjne	3 403 530	3 247 669	1 704 751	1 917 802
RAZEM	3 652 664	3 599 972	2 103 636	2 303 206

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY W PODZIALE NA SEGMENTY BRANŻOWE

	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016	Zmiana 2017/2016	Zmiana %
Segment sodowy, w tym:	1 817 739	1 772 601	45 138	2,5%
Soda kalcynowana ciężka	1 053 263	1 061 175	(7 912)	(0,7%)
Soda kalcynowana lekka	445 528	387 534	57 994	15,0%
Sól	169 968	180 185	(10 217)	(5,7%)
Soda oczyszczona	94 998	98 829	(3 831)	(3,9%)
Chlorek wapnia	19 829	15 144	4 685	30,9%
Pozostałe towary i usługi	34 153	29 734	4 419	14,9%
Segment organiczny, w tym:	505 095	392 897	112 198	28,6%
Surowce do produkcji środków ochrony roślin	117 596	70 345	47 251	67,2%
Surowce do produkcji tworzyw	235 199	198 899	36 300	18,3%
Surowce do produkcji pianek poliuretanowych	142 961	115 513	27 448	23,8%
Pozostałe towary i usługi	9 339	8 140	1 199	14,7%
Segment Krzemiany i Szkło, w tym:	15 108	15 192	(84)	(0,6%)
Krzemiany sodowe	13 868	14 103	(235)	(1,7%)
Pozostałe towary i usługi	1 240	1 089	151	13,9%
Segment transportowy, w tym:	25 128	9 169	15 959	174,1%
Usługi transportowe	25 128	9 169	15 959	174,1%
Segment pozostała działalność, w tym:	2 694	3 498	(804)	(23,0%)
Przychody od podmiotów zewnętrznych	2 694	3 498	(804)	(23,0%)
RAZEM	2 365 764	2 193 357	172 407	7,9%

INFORMACJA O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH

Informacje o obszarach geograficznych spółki CIECH S.A. ustalone są w oparciu o lokalizację aktywów.

AKTYWA – INFORMACJA O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH	31.12.2017	31.12.2016
Polska	2 590 308	2 417 181
Unia Europejska (poza Polską)	986 953	1 085 395
Pozostała Europa	26 634	50 685
Afryka	3 779	2 852
Azja	44 433	42 380
Pozostałe regiony	557	1 479
RAZEM	3 652 664	3 599 972

Aktywa trwałe Spółki są zlokalizowane w Polsce i Unii Europejskiej. Są to udziały w spółkach zależnych polskich i mających swoją siedzibę przede wszystkim w Rumunii i na terenie Niemiec. Główną pozycją aktywów obrotowych zaprezentowaną w poszczególnych obszarach geograficznych stanowią należności handlowe i pozostałe.

PRZYCHODY - INFORMACJA O OBSZARACH GEOGRAFICZNYCH	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Polska	1 194 195	1 033 813
Unia Europejska (poza Polską), w tym:	717 890	716 907
Rumunia	140 023	127 451
Czechy	131 638	133 047
Niemcy	117 705	140 867
Pozostała Europa	201 488	211 179
Afryka	54 532	73 273
Azja	172 380	138 872
Pozostałe regiony	25 279	19 313
RAZEM	2 365 764	2 193 357

3

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT ORAZ
INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

3.1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Polityka rachunkowości

Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody z tytułu usług ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w proporcji do stopnia ich realizacji na dzień sprawozdawczy. Stopień realizacji usługi oceniany jest w oparciu o wyniki przeglądu wykonanych prac. Przychody nie zostają rozpoznane, gdy istnieje istotna niepewność w związku z uzyskaniem należnego wynagrodzenia, zwrotem poniesionych kosztów lub potencjalnym zwrotem produktów i towarów.

Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat, wg średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego, za wyjątkiem przychodów ze sprzedaży Oddziału CIECH S.A. w Niemczech, którego zasadę przewalutowania transakcji opisano w nocie 1.3.

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	78 593	58 831
- usług	78 593	58 831
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	2 287 171	2 134 526
- towarów	2 287 171	2 134 526
Przychody netto ze sprzedaży	2 365 764	2 193 357

3.2. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY, KOSZTY SPRZEDAŻY I OGÓLNEGO ZARZĄDU

Polityka rachunkowości

Koszty stanowią prawdopodobne zmniejszenie korzyści ekonomicznych w wyniku zmniejszenia wartości aktywów lub zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt wytworzenia sprzedanych usług oraz wartość nabycia sprzedanych towarów i materiałów. W skład kosztów sprzedaży wchodzi m.in. koszty transportu, koszty pośrednictwa sprzedaży, koszty reklamy, promocji, dystrybucji.

Koszty ogólnego zarządu stanowią koszty utrzymania zarządu jednostki gospodarczej oraz komórek ogólnej obsługi.

KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY, KOSZTY SPRZEDAŻY I KOSZTY OGÓLNEGO ZARZĄDU	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	(68 098)	(49 502)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(1 795 248)	(1 602 135)
Rozwiązanie odpisów na zapasy do ceny sprzedaży netto	-	84
Koszt własny sprzedaży	(1 863 346)	(1 651 553)
Koszty sprzedaży	(207 112)	(167 804)
Koszty ogólnego zarządu	(55 327)	(68 524)

3.3. UKŁAD RODZAJOWY KOSZTÓW

WYBRANE KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Amortyzacja	(5 213)	(4 648)
Zużycie materiałów i energii	(2 534)	(1 857)
Świadczenia pracownicze, w tym:	(70 274)	(68 204)
- wynagrodzenia	(59 774)	(58 435)
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(10 500)	(9 769)
Usługi obce	(220 640)	(188 845)

3.4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Polityka rachunkowości

Na wynik okresu sprawozdawczego wpływają również pozostałe przychody i koszty operacyjne pośrednio związane z działalnością podstawową prowadzoną przez spółkę. Najistotniejsze pozycje stanowią:

- ✓ utworzenia / rozwiązania rezerw,
- ✓ zyski/straty ze zbycia i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych,
- ✓ utworzenia/ rozwiązania odpisów aktualizujących (w tym na należności),
- ✓ zapłacone / otrzymane kary i odszkodowania;
- ✓ przychody z tytułu wynajmu - przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat metodą liniową przez okres trwania umowy. Przyznane rabaty stanowią integralną część sumy przychodów z tytułu najmu.

Dotacje

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dokonane osądy i oszacowania

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych Spółki innych niż zapasy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest analizie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od wpływów generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości rozpoznawany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat. Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości składników majątkowych ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Przychody z tytułu najmu/czynszów	739	642
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	97	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności	176	162
Rozwiązanie rezerw na świadczenia pracownicze	87	307
Rozwiązanie rezerwy na odszkodowania - zmiana bazy	105	-
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania - zmiana bazy	904	-
Rozwiązanie innych rezerw – zmiana bazy	251	629
Otrzymane kary i odszkodowania	67	71
Pozostałe	2 035	1 576
RAZEM	4 461	3 387

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Koszty dotyczące wynajmowanych powierzchni	(575)	(570)
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	(21)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	(37)	(191)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych	(1)	-
Utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze – zmiana bazy	(51)	(132)
Utworzone rezerwy na restrukturyzację – zmiana bazy	(9)	-
Utworzone rezerwy na zobowiązania – zmiana bazy	(102)	(4 207)
Utworzenie innych rezerw – zmiana bazy	-	(836)
Zapłacone kary i odszkodowania	(27)	(584)
Pozostałe	(1 425)	(1 548)
RAZEM	(2 227)	(8 089)

Na dzień 31 grudnia 2017 roku CIECH S.A. przeprowadziła ocenę przesłanek, pochodzących zarówno z zewnętrznych, jak i wewnętrznych źródeł informacji, pod kątem ewentualnej utraty wartości aktywów niefinansowych. W wyniku tych analiz nie stwierdzono konieczności dokonywania szacunków wartości odzyskiwanej.

3.5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Polityka rachunkowości

Przychody i koszty finansowe związane są z działalnością finansową prowadzoną w przedsiębiorstwie, m.in. sprzedaż/kupno papierów wartościowych, udziałów i akcji, zaciąganie kredytów i pożyczek, emisja dłużnych papierów wartościowych. Najważniejsze pozycje działalności finansowej stanowią:

- ✓ odsetki płatne z tytułu zadłużenia ustalone w oparciu o efektywną stopę procentową,
- ✓ odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych,
- ✓ odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez spółkę środków pieniężnych (od lokat i rachunków bankowych, udzielonych pożyczek, należności) - wykazuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat na zasadzie memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- ✓ przychody z dywidend - ujmuje się je w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie, kiedy Spółka nabywa prawa do jej otrzymania,
- ✓ nadwyżka dodatnich lub ujemnych różnic kursowych,
- ✓ zyski/(straty) ze sprzedaży aktywów finansowych,
- ✓ zyski/(straty) dotyczące instrumentów pochodnych

Dokonane osądy i oszacowania

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku wystąpienia przesłanek Spółka przeprowadza testy na wartość zaangażowania w spółkach zależnych. Za wartość możliwą do odzyskania przyjmuje się wyższą z dwóch wartości - wartość użytkową lub wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży. Wartość użytkową ustala się przy wykorzystaniu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy pieniężne oparte są na planach finansowych obejmujących okres najbliższych pięciu lat, bez uwzględnienia efektów restrukturyzacji, ani znaczących

przyszłych inwestycji, które mają poprawić wyniki wykorzystania aktywów wchodzących w skład testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Wartość odzyskiwalna jest wrażliwa przede wszystkim na stosowaną w modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych stopę dyskontową, a także na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne i stopę wzrostu przyjętą dla okresu rezydualnego.

W przypadku konieczności tworzenia odpisów aktualizujących na zaangażowanie w spółki są one tworzone w następującej kolejności: na udziały/akcje, na udzielone pożyczki, na naliczone odsetki od pożyczek.

PRZYCHODY (KOSZTY) FINANSOWE NETTO	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Odsetki	44 264	29 162
Dywidendy i udziały w zyskach	127 873	157 423
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	94 886	3 099
Przychody z likwidowanych spółek	454	-
Zyski z tytułu instrumentów pochodnych	75 236	-
Pozostałe	80	643
Przychody finansowe razem	342 793	190 327
Odsetki	(49 596)	(54 356)
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	(12 155)	(3 817)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość inwestycji	(202 313)	(180 850)
Prowizje z tytułu faktoringu	(1 512)	(1 260)
Prowizje i opłaty bankowe	(3 523)	(3 278)
Utworzone rezerwy na przewidywane straty	(1 321)	(8 131)
Zwiększenie rezerw z tytułu zmiany dyskonta	(21)	(14)
Straty z tytułu instrumentów pochodnych	-	(30 666)
koszty z tytułu poręczeń i gwarancji	(12 221)	(13 462)
Pozostałe	(873)	(589)
Koszty finansowe razem	(283 535)	(296 423)
Przychody (Koszty) finansowe netto	59 258	(106 096)

*szczegółowy opis utworzonych i odwróconych odpisów aktualizujących znajduje się w nocie 5.3, 5.5, 5.6.

3.6. SKŁADNIKI INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Efekt podatkowy każdego ze składników innych całkowitych dochodów	01.01.-31.12.2017			01.01.-31.12.2016		
	Przed podatkiem	Podatek	Po podatku	Przed podatkiem	Podatek	Po podatku
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	10 132	(1 766)	8 366	(3 295)	510	(2 785)
Wycena rezerw aktuarialnych	(13)	2	(11)	102	(20)	82
RAZEM	10 119	(1 764)	8 355	(3 193)	490	(2 703)

Korekty podatku dochodowego i korekty z przeniesienia w innych całkowitych dochodach

Pozostałe inne całkowite dochody brutto	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	10 132	(3 295)
wycena do wartości godziwej w okresie	(1 652)	(8 813)
korekta reklasifikacyjna do rachunku zysków i strat	11 784	5 518
Wycena rezerw aktuarialnych	(13)	102
wycena za okres bieżący	(13)	102
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(1 764)	490
naliczony za okres bieżący	1 920	1 538
korekta reklasifikacyjna do rachunku zysków i strat	(3 684)	(1 048)
Inne całkowite dochody netto	8 355	(2 703)

4

PODATEK DOCHODOWY, AKTYWA I REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO
Polityka rachunkowości

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień sprawozdawczy.

4.1. PODSTAWOWE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

PODSTAWOWE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA PODATKOWEGO (PRZYCHODU PODATKOWEGO)	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący	(1 320)	(4 688)
Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy	(1 320)	(4 688)
Podatek odroczony	(56 244)	(37 549)
Powstanie / odwrócenie różnic przejściowych	(56 244)	(37 549)
PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W SPRAWOZDANIU Z ZYSKÓW LUB STRAT	(57 564)	(42 237)

PODATEK DOCHODOWY ROZPOZNANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(1 766)	510
Wycena rezerw aktuarialnych	2	(20)
RAZEM	(1 764)	490

4.2. EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA

Uzgodnienie podatku dochodowego liczonego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki, za prezentowane w sprawozdaniu okresy, przedstawia się następująco:

EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	301 471	194 678
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	(57 279)	(36 989)
Różnica wynikająca z zastosowania stóp podatkowych obowiązujących w innych krajach*	(1 207)	(527)
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych (różnica trwała)**	40 405	34 979
Efekt podatkowy kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (różnica trwała)***	(40 294)	(43 922)
Podatek dochodowy za lata ubiegłe ujęty z sprawozdaniu z zysków lub strat	811	4 222
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat	(57 564)	(42 237)
Efektywna stopa podatkowa	19%	22%

* Stopa podatkowa w Oddziale CIECH S.A. w Rumunii wynosi 16%, w Oddziale CIECH S.A. w Niemczech 30,88%.

** Główne pozycje składające się na kwotę przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych wynikają z przychodów z tytułu dywidend oraz odwrócenia odpisów aktualizujących wartość inwestycji w podmioty zależne.

*** Główne pozycje składające się na kwotę kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów wynikają z utworzenia odpisów aktualizujących wartość pożyczek i należności oraz inwestycji w podmioty zależne.

4.3. ODROZCONY PODATEK DOCHODOWY

Polityka rachunkowości

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień sprawozdawczy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem sytuacji gdy:

- ✓ rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów, bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu, w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień sprawozdawczy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień sprawozdawczy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień sprawozdawczy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany w innych całkowitych dochodach, dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Dokonane osądy i oszacowania

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w oparciu o założenie, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Przy ustalaniu wysokości aktywa z tytułu odroczonego podatku CIECH S.A. opiera się na szacunkach związanych z terminem osiągnięcia oraz wysokością przyszłych zysków podatkowych.

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO ORAZ REZERWA NA PODATEK ODROZONY	31.12.2017			31.12.2016		
	Razem aktywa	Razem rezerwa	Wartość netto	Razem aktywa	Razem rezerwa	Wartość netto
Rzeczowe aktywa trwałe	-	74	(74)	-	74	(74)
Aktywa finansowe	700	14 970	(14 270)	1 732	9 746	(8 014)
Należności handlowe i pozostałe	-	1 297	(1 297)	-	385	(385)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	111	31	80	108	31	77
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	48 023	-	48 023	88 068	-	88 068
Różnice kursowe	3 212	-	3 212	3 777	-	3 777
Zobowiązania	5 383	810	4 573	15 114	306	14 808
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego	57 429	17 182	40 247	108 799	10 542	98 257
Kompensata aktywów/rezerw z tytułu podatku odroczonego	(17 182)	(17 182)	-	(10 542)	(10 542)	-
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego wykazane w bilansie	40 247	-	40 247	98 257	-	98 257

ZMIANA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W OKRESIE	01.01.2017	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w sprawozdaniu z zysków lub strat	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w kapitale własnym	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(391)	-	-	(391)
Aktywa finansowe	(46 640)	(23 632)	(9 295)	(79 567)
Należności handlowe i pozostałe	(2 026)	(4 800)	-	(6 826)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	405	5	11	421
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	463 516	(210 763)	-	252 753
Różnice kursowe	19 878	(2 974)	-	16 904
Zobowiązania	77 932	(53 868)	-	24 064
RAZEM	512 674	(296 032)	(9 284)	207 358

ZMIANA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W OKRESIE	01.01.2016	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w sprawozdaniu z zysków lub strat	Zmiana różnic przejściowych rozpoznana w kapitale własnym	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	844	(1 235)	-	(391)
Aktywa finansowe	118 040	(168 689)	4 009	(46 640)
Zapasy	84	(84)	-	-
Należności handlowe i pozostałe	(3 872)	1 846	-	(2 026)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	480	27	(102)	405
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	570 080	(106 564)	-	463 516
Różnice kursowe	12 787	7 091	-	19 878
Zobowiązania	13 746	64 901	(715)	77 932
RAZEM	712 189	(202 707)	3 192	512 674

W okresie 5 lat od dnia sprawozdawczego Zarząd Spółki przewiduje dochód podatkowy gwarantujący w całości realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego. Przewidywany dochód podatkowy będzie wygenerowany głównie na działalności operacyjnej.

Spółka nie rozpoznała aktywów z tytułu podatku odroczonego od utworzonych odpisów aktualizujących wartość udziałów/akcji w spółkach zależnych ze względu na fakt, że Zarząd CIECH S.A. nie zamierza dokonać ich sprzedaży w dającej się przewidzieć przyszłości.

Część odpisów utworzonych przez Spółkę stanowi trwałą różnicę, która w przyszłości nie spowoduje obniżenia podstawy opodatkowania. Dotyczy to przede wszystkim odpisów na wartość udzielonych pożyczek podmiotom powiązanym.

W świetle obowiązujących od 15 lipca 2016 roku postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom („GAAR”), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce, Zarząd CIECH S.A. rozważył wpływ transakcji, które mogłyby być potencjalnie objęte przepisami GAAR, na podatek odroczonego, wartość podatkową aktywów oraz rezerwy na ryzyko podatkowe. W ocenie Zarządu przeprowadzona analiza nie wykazała konieczności dokonania korekty wykazanych pozycji bieżącego i odroczonego podatku dochodowego, niemniej jednak w ocenie Zarządu, w przypadku przepisów GAAR występuje nieodłączna niepewność, że władze skarbowe dokonają innej interpretacji tych przepisów, będą zmieniały swoje podejście co do ich interpretacji lub same przepisy ulegną zmianie, co może wpłynąć na możliwość realizacji aktywów z tytułu podatku odroczonego w przyszłych okresach oraz ewentualną zapłatę dodatkowego podatku za okresy przeszłe.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE POZYCJE AKTYWÓW W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ

5.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Polityka rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdadnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania.

Późniejsze wydatki

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty mające na celu wymianę ujmowanych odrębnie części składnika rzeczowych aktywów trwałych. Inne koszty są kapitalizowane jedynie, gdy można je wiarygodnie zmierzyć i zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątku rzeczowego. Pozostałe wydatki są rozpoznawane na bieżąco w sprawozdaniu z zysków lub strat jako koszty.

Odrębna część rzeczowego aktywa trwałego, która wymaga wymiany w regularnych odstępach czasu, jest amortyzowana zgodnie z jej ekonomicznym okresem użytkowania.

Spółka zwiększa wartość rzeczowych aktywów trwałych o wartość nakładów poniesionych podczas regularnych remontów generalnych, które są niezbędne do dalszego funkcjonowania środka trwałego. Nakłady te traktuje się jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych i amortyzuje przez oczekiwany okres do następnego planowanego remontu generalnego. W momencie kapitalizacji nowych kosztów remontów generalnych nieumorzona wartość poprzednich remontów zostaje spisana w ciężar kosztów operacyjnych.

W momencie nabycia lub wytworzenia składników rzeczowych aktywów trwałych Spółka wyodrębni z ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wartość równą nakładom koniecznym do poniesienia podczas następnego remontu generalnego, który dotyczy danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i amortyzuje ją przez oczekiwany okres pozostały do następnego planowanego remontu generalnego.

Amortyzacja

Składniki rzeczowego majątku trwałego, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez okres ekonomicznej użyteczności. Grunty nie są amortyzowane. Spółka zakłada poniższe okresy ekonomicznej użyteczności dla niżej wymienionych kategorii środków trwałych:

Budynki	20-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-10 lat
Środki transportu	5 lat

Dokonane osądy i oszacowania

Stawki amortyzacyjne ustalone są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego i podlegają corocznej weryfikacji. Wszelkie, wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jako zmianę wielkości szacunkowych, czyli prospektywnie.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych – szczegółowe zasady dotyczące szacowania odpisów zostały opisane w zasadach rachunkowości w nocie 3.4.

01.01.-31.12.2017	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	RAZEM
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	959	15 443	63	1 521	31	18 017
Nabycie	21	4 607	-	59	4 687	9 374
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	-	991	991
Reklasyfikacje	-	30	-	-	(4 717)	(4 687)
Sprzedaż	(219)	(294)	-	-	-	(513)
Pozostałe	-	6	-	-	-	6
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	761	19 792	63	1 580	992	23 188
Umorzenie na początek okresu	(593)	(5 180)	(62)	(820)	-	(6 655)
Roczny odpis amortyzacyjny	(59)	(2 938)	-	(166)	-	(3 163)
Sprzedaż	219	292	-	-	-	511
Umorzenie na koniec okresu	(433)	(7 826)	(62)	(986)	-	(9 307)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	(1)	-	-	-	(1)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	366	10 263	1	701	31	11 362
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	328	11 965	1	594	992	13 880

01.01.-31.12.2016	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	RAZEM
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	1 406	15 095	368	2 598	3 390	22 857
Nabycie	6	2 471	-	112	2 589	5 178
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	-	30	30
Reklasyfikacje	369	2 453	-	5	(5 416)	(2 589)
Sprzedaż	(822)	(4 032)	(305)	(1 048)	(562)	(6 769)
Likwidacja	-	(544)	-	(146)	-	(690)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	959	15 443	63	1 521	31	18 017
Umorzenie na początek okresu	(1 398)	(6 440)	(366)	(1 845)	-	(10 049)
Umorzenie za okres	805	1 260	304	1 025	-	3 394
Roczny odpis amortyzacyjny	(17)	(3 079)	(1)	(161)	-	(3 258)
Sprzedaż	822	4 018	305	1 047	-	6 192
Likwidacja	-	314	-	146	-	460
Reklasyfikacje	-	7	-	(7)	-	-
Umorzenie na koniec okresu	(593)	(5 180)	(62)	(820)	-	(6 655)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	8	8 655	2	753	3 390	12 808
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	366	10 263	1	701	31	11 362

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w poniższych pozycjach sprawozdania z zysków lub strat:

ODPISY AMORTYZACYJNE RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Koszty sprzedaży	(2)	(2)
Koszty ogólnego zarządu	(3 161)	(3 256)
RAZEM	(3 163)	(3 258)

W bieżącym okresie zmiany szacunków księgowych nie wywierały istotnego wpływu. Nie oczekuje się również, że będą wywierały taki wpływ w przyszłych okresach.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2017	31.12.2016
Własne	13 880	11 362
RAZEM	13 880	11 362

W prezentowanych okresach CIECH S.A. nie otrzymywała odszkodowania od osób trzecich z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie rzeczowe aktywa trwałe były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego.

Kwota przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów dotyczących nabycia składników rzeczowych aktywów trwałych wyniosła w 2017 roku 70 tys. zł (w okresie porównywalnym: 542 tys. zł).

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE W EWIDENCJI POZABILANSOWEJ	31.12.2017	31.12.2016
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	2 464	3 225
Umowa leasingu operacyjnego	2 464	3 225

CIECH S.A. posiada w leasingu operacyjnym samochody osobowe. Wartość samochodów obejmuje przybliżoną wartość godziwą przedmiotu leasingu ustaloną jako wartość początkową pomniejszoną o roczną stawkę amortyzacyjną dla danej grupy środków trwałych. Na dzień 31 grudnia 2017 kwota ta wynosi 2 464 tys. zł, w okresie porównywalnym wartość ta wynosiła 3 225 tys. zł.

CIECH S.A. jest również dzierżawcą powierzchni biurowej gdzie największą pozycję (około 2 tys. m²) stanowi biuro w Warszawie przy ul. Wspólnej, gdzie znajduje się siedziba Spółki. Umowa zawarta jest na okres do 2023 roku. Spółka nie dysponuje wyceną najmowanej nieruchomości i w jej ocenie koszt jej przygotowania byłby wyższy niż wartość informacyjna. Wartość poniesionych opłat związanych z przedmiotem leasingu oraz łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingu operacyjnego została przedstawiona w pkt. 7.4 niniejszego raportu.

5.2. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Polityka rachunkowości

Wartości niematerialne nabyte przez spółkę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości. Wydatki poniesione na wewnętrznie wytworzoną wartość firmy lub marki handlowe rozpoznawane są w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie ich poniesienia.

Późniejsze wydatki

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają kapitalizacji tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat jako koszty.

Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Spółka zakłada niższe okresy ekonomicznej użyteczności dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Patenty oraz licencje	2-10 lat
Pozostałe	2-12 lat

Dokonane osądy i oszacowania

Stawki amortyzacyjne ustalane są na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników wartości niematerialnych i podlegają corocznej weryfikacji. Wszelkie, wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jako zmianę wielkości szacunkowych, czyli prospektywnie.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych – szczegółowe zasady dotyczące szacowania odpisów zostały opisane w zasadach rachunkowości w nocie 3.4.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

01.01.-31.12.2017	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp.	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Inne wartości niematerialne	RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	31 745	5 578	5 188	42 511
Zakup	929	5 628	4 699	11 256
Nakłady inwestycyjne na wartości niematerialne w trakcie realizacji	-	21 300	-	21 300
Reklasyfikacje	419	(6 047)	-	(5 628)
Pozostałe	14	-	-	14
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	33 107	26 459	9 887	69 453
Umorzenie na początek okresu	(29 991)	-	(3 269)	(33 260)
Roczny odpis amortyzacyjny	(724)	-	(1 326)	(2 050)
Umorzenie na koniec okresu	(30 715)	-	(4 595)	(35 310)
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	1 754	5 578	1 919	9 251
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 392	26 459	5 292	34 143

01.01.-31.12.2016	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp.	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Inne wartości niematerialne	RAZEM
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	35 851	5 568	5 573	46 992
Zakup	1 063	1 063	-	2 126
Nakłady inwestycyjne	-	159	-	159
Reklasyfikacje	149	(1 212)	-	(1 063)
Likwidacja	(5 318)	-	(385)	(5 703)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	31 745	5 578	5 188	42 511
Umorzenie na początek okresu	(34 832)	-	(2 698)	(37 530)
Umorzenie za okres	4 841	-	(571)	4 270
Roczny odpis amortyzacyjny	(434)	-	(956)	(1 390)
Likwidacja	5 275	-	385	5 660
Umorzenie na koniec okresu	(29 991)	-	(3 269)	(33 260)
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	1 019	5 568	2 875	9 462
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	1 754	5 578	1 919	9 251

Wszystkie posiadane przez CIECH S.A. wartości niematerialne są jej własnością. Najważniejszą pozycję innych wartości niematerialnych Spółki stanowi prawo do rynku w wartości bilansowej 3 338 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie wartości niematerialne były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w 2017 roku wynika przede wszystkim z nakładów związanych z wdrożeniem systemu SAP. Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w poniższych pozycjach sprawozdania z zysków lub strat:

ODPISY AMORTYZACYJNE WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Koszty sprzedaży	(846)	(888)
Koszty ogólnego zarządu	(1 204)	(502)
RAZEM	(2 050)	(1 390)

Spółka nie posiada składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. W bieżącym okresie zmiany szacunków księgowych nie wywierały istotnego wpływu oraz nie oczekuje się, że będą wywierały taki wpływ w przyszłych okresach.

Kwota przyszłych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2017 roku wynikających z zawartych umów dotyczących nabycia składników wartości niematerialnych wyniosła 1 359 tys. zł. (w okresie porównywalnym: 9 tys. zł).

Spółka nie ponosiła nakładów na prace rozwojowe w okresie sprawozdawczym oraz prezentowanym okresie porównywalnym.

5.3. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Polityka rachunkowości

Udziały i akcje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wykazywane są według ceny nabycia po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Pożyczki wycenia się po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz pomniejsza o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Polityka rachunkowości dotycząca instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 8.1.

Dokonane osądy i oszacowania

Polityka rachunkowości dotycząca osądów i oszacowań została zaprezentowana w nocie 3.5.

DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31.12.2017	31.12.2016
Udziały i akcje	1 710 871	1 829 299
Udzielone pożyczki	118 180	588 419
Instrumenty pochodne	35 086	56 594
RAZEM	1 864 137	2 474 312

ZMIANA STANU UDZIAŁÓW I AKCJI DŁUGOTERMINOWYCH	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Wartość brutto na początek okresu	2 015 879	2 184 091
Zakup	100 600	83
sprzedaż	653	168 295
Wartość brutto na koniec okresu	2 115 826	2 015 879
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(186 580)	(177 682)
Utworzenie	(218 375)	(177 192)
Wykorzystanie	-	166 497
Inne zwiększenia	-	1 797
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(404 955)	(186 580)
Wartość netto, udziałów na początek okresu	1 829 299	2 006 409
Wartość netto udziałów na koniec okresu	1 710 871	1 829 299

ZMIANA STANU POŻYCZEK DŁUGOTERMINOWYCH	31.12.2017	31.12.2016
Wartość brutto na początek okresu	612 669	315 995
Udzielenie	150 000	353 824
Splata	(10 000)	(10 000)
Reklasyfikacje do pozycji krótkoterminowych	(633 846)	(51 214)
Różnice kursowe	(643)	4 064
Wartość brutto na koniec okresu	118 180	612 669
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(24 250)	(23 127)
Utworzenie	-	(1 123)
Odwrocenie	7 886	-
Reklasyfikacja na udziały	16 364	-
Stan na koniec okresu	-	(24 250)
Wartość netto pożyczek na początek okresu	588 419	292 868
Wartość netto pożyczek na koniec okresu	118 180	588 419

Zmiana długoterminowych udziałów i akcji w wartościach brutto wynika głównie z zakupu udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym następujących spółek:

- Janikosoda S.A. w wysokości 78 000 tys. zł,
- CIECH Nieruchomości S.A. w wysokości 18 000 tys. zł,
- CIECH R&D Sp. z o.o. w wysokości 4 500 tys. zł,
- BOSTEN S.A. w wysokości 100 tys. zł (założenie spółki).

W 2017 roku CIECH S.A. udzieliła pożyczki długoterminowej swojej spółce zależnej CIECH Soda Polska w wysokości 150 000 tys. zł.

Pozycje, które wpływają na zmniejszenie udzielonych pożyczek długoterminowych to:

- spłata pożyczki przez CIECH Vitrosilicon S.A. w wysokości 10 000 tys. zł
- reklasyfikacja do pozycji krótkoterminowych pożyczek udzielonych:
  - CIECH Energy Deutschland GmbH&Co. KG w wysokości 69 058 tys. zł
  - CIECH Soda Deutschland GmbH w wysokości 97 488 tys. zł
  - CIECH Soda Polska S.A. w wysokości 442 000 tys. zł
  - CIECH Vitrosilicon S.A. w wysokości 25 300 tys. zł

Na zmiany pożyczek długoterminowych mają także wpływ niezrealizowane różnice kursowe powstałe w wyniku przeszacowania pożyczek na dzień bilansowy.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie należności długoterminowe z tytułu pożyczek były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego.

Ze względu na wystąpienie przesłanek CIECH S.A. dokonała analizy odzyskiwalności zaangażowania w spółkach zależnych. Jako wartość możliwą do odzyskania zastosowano wartość użytkową oszacowaną na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych określonych na podstawie pięcioletnich planów finansowych spółek. Dla przeprowadzonych testów na utratę wartości przyjęto następujące założenia:

- średnioważony koszt kapitału dla spółek krajowych wyniósł odpowiednio dla przepływów w PLN 9,4%, dla przepływów w EUR 7,2%, dla przepływów w USD 9,0%;
- średnioważony koszt kapitału dla spółki CIECH Soda Deutschland GmbH dla przepływów w EUR 6,6%,
- zastosowana stopa wzrostu w okresie rezydualnym 2,0% zarówno dla spółek krajowych jak i spółki niemieckiej.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, Zarząd CIECH S.A. podjął decyzję o utworzeniu odpisów aktualizujących wartość zaangażowania m. in. w następujących spółkach:

- CIECH Soda Deutschland GmbH odpis na wartość udziałów 100.237 tys. zł
- Janikosoda S.A. odpis na wartość udziałów w wysokości 77 263 tys. zł,
- CIECH Trading S.A. odpis na wartość udziałów w wysokości 23 734 tys. zł,
- CIECH Nieruchomości S.A. odpis na wartość udziałów w wysokości 16 364 tys. zł,
- CIECH Group Financing AB odpis na wartość udziałów w wysokości 732 tys. zł,
- VASCO Sp. z o.o. odpis na wartość udziałów w wysokości 45 tys. zł,

rozwiązaniu odpisu utworzonego na wartość pożyczki w Ciech Nieruchomości S.A. w wysokości 7 886 tys. zł.

Według szacunków Zarządu:

- w przypadku Grupy SDC spadek średnioważonego kosztu kapitału do poziomu 6,1% bez zmiany pozostałych czynników doprowadziłby do wyrównania wartości odzyskiwanej z wartością bilansową,
- w przypadku CIECH Trading S.A. spadek średnioważonego kosztu kapitału 1,9 p.p. bez zmiany pozostałych czynników doprowadziłby do wyrównania wartości odzyskiwanej z wartością bilansową.

WARTOŚĆ BILANSOWA AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH

L.p.	Spółka	Siedziba	31/12/2017	31/12/2016	Udział Spółki w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2017	Udział Spółki w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2016	Podstawowa działalność
Jednostki zależne							
1.	Soda Deutschland Ciech GmbH	Stassfurt - Niemcy	536 977	637 214	100%	100%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych, wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.
2.	CIECH Soda Polska S.A.	Inowrocław	553 098	553 098	100%	100%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych, wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.
3.	CIECH Sarzyna S.A.	Nowa Sarzyna	295 947	295 947	100%	100%	Produkcja tworzyw sztucznych, produkcja pestycydów i pozostałych środków chemicznych.
4.	CIECH Soda Romania S.A.	Rm. Valcea - Rumunia	111 000	111 000	98,74%	98,74%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych.
5.	CIECH Trading S.A.	Warszawa	53 528	77 262	100%	100%	Sprzedaż hurtowa i dystrybucja chemikaliów nieorganicznych stałych i organicznych stałych, sprzedaż hurtowa i dystrybucja surowców do chemii gospodarczej, sprzedaż hurtowa i dystrybucja surowców kosmetycznych i farmaceutycznych, sprzedaż hurtowa i dystrybucja wypełniaczy, pigmentów, surowców do farb i lakierów, sprzedaż hurtowa i dystrybucja dodatków do żywności i pasz, sprzedaż hurtowa i dystrybucja kwasów, zasad i innych chemikaliów płynnych.
6.	CIECH Pianki Sp. z o.o.	Bydgoszcz	57 451	57 451	100%	100%	Produkcja chemikaliów organicznych i nieorganicznych pozostałych.
7.	VERBIS ETA Sp. z o.o. SKA	Warszawa	37 971	37 971	100%	100%	Działalność finansowa, bezpośrednio udzielanie pożyczek na rzecz spółek Grupy CIECH.

L.p.	Spółka	Siedziba	31/12/2017	31/12/2016	Udział Spółki w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2017	Udział Spółki w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2016	Podstawowa działalność
8.	CIECH R&D Sp. z o.o.	Warszawa	40 015	35 515	100%	100%	Udzielanie licencji spółkom Grupy CIECH na korzystanie ze znaków towarowych: „Ciech”, „Ciech Trading” i „Sól Kujawska naturalna czysta” dla celów związanych z działalnością gospodarczą, działalność badawczo-rozwojowa.
9.	CIECH Vitrosilicon S.A.	Iłowa	12 302	12 302	83,03%	83,03%	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych, produkcja szkła gospodarczego i technicznego, produkcja opakowań z tworzyw sztucznych, produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych.
10.	CIECH Transclean Sp. z o.o.	Bydgoszcz	3 455	3 455	100%	100%	Transport międzynarodowy płynnych chemikaliów
11.	Gamma Finanse Sp. z o.o.	Warszawa	2 889	2 889	100%	100%	Działalność finansowa.
12.	Ciech Group Financing AB	Szwecja	2 056	2 787	100%	100%	Działalność finansowa.
13.	Vasco Polska Sp. z o.o.	Inowrocław	-	45	90%	-	Zagospodarowywanie wapna posodowego do rekultywacji terenów zdegradowanych.
14.	VERBIS ETA Sp. z o.o.	Warszawa	5	5	100%	100%	Działalność pozostała.
15.	Bosten S.A.	Warszawa	100	-	90%	-	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych.
16.	Ciech Nieruchomości S.A.	Warszawa	1 636	-	99,2%	-	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek.
17.	Janikosoda S.A.	Warszawa	737	-	17,6%	-	Od marca 2017 roku spółka nie prowadzi działalności operacyjnej.
Jednostki pozostałe zależne			841	1 495			
Jednostki stowarzyszone			863	863			
Wartość bilansowa akcji i udziałów w jednostkach powiązanych			1 710 871	1 829 299			

5.4. ZAPASY

Polityka rachunkowości

Składniki zapasów materiałów i towarów wycenia się w wysokości ceny nabycia stanowiącej cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, nie wyższej od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania.

Rozchód zapasów ustala się metodą FIFO (pierwsze weszło – pierwsze wyszło).

Dokonane osądy i oszacowania

CIECH S.A. tworzy odpisy do ceny sprzedaży netto zapasów w związku z utratą ich wartości na skutek uszkodzenia oraz dla zapasów trudno zbywalnych. Odpisy aktualizujące na zapasy tworzone są również dla zapasów, których wartość przewyższa możliwą do uzyskania cenę sprzedaży netto. Ich odwrócenie wynika z zużycia lub sprzedaży zapasów w toku prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast wykorzystanie następuje na skutek likwidacji zapasów.

ZAPASY	31.12.2017	31.12.2016
Materiały	1	1
Towary	31 794	37 449
RAZEM	31 795	37 450

ZMIANA STANU ODPISÓW DO CENY SPRZEDAŻY NETTO	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Stan na początek okresu	-	(84)
Odwrócone/rozwiązane	-	84
Stan na koniec okresu	-	-

Wartość zapasów (z uwzględnieniem odpisów do ceny sprzedaży netto) rozpoznanych jako koszt w 2017 roku wyniosła 1 795 248 tys. zł (w porównywalnym okresie 1 602 232 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie zapasy były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego.

5.5. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Polityka rachunkowości

Krótkoterminowe należności handlowe i pozostałe wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane są o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Należności wyrażone w walutach obcych wykazywane są według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego (dalej NBP) z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania operacji ustalonego dla danej waluty na ten dzień, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Na dzień sprawozdawczy należności wyrażone w walutach obcych wycenia się w oparciu o średni kurs ustalony dla danej waluty przez NBP na ten dzień za wyjątkiem sald przekazanych zaliczek na przyszłe dostawy. Pozycje te są wyceniane wg kursu sprzedaży banku z dnia dokonania zapłaty.

Faktoring

W Spółce występuje faktoring bez regresu. Faktor przekazuje na konto Spółki zaliczki w wysokości 100% wartości faktur przyjętych do finansowania. Finansowanie przekazanych należności odbywa się w różnych terminach, w związku z tym na dzień bilansowy mogą występować należności oczekujące na sfinansowanie, które wykazywane są jako należności z tytułu faktoringu. Otrzymane zaliczki księgowane są jako zobowiązania z tytułu faktoringu. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności i zobowiązania z tytułu faktoringu są per saldowane do wysokości 90% wartości otrzymanych od faktora zaliczek (wartość 90% wynika z wielkości ubezpieczenia należności). Pozostałe 10% należności wykazywane jest jako należności z tytułu faktoringu, a 10% wartości otrzymanych zaliczek jako zobowiązanie z tytułu faktoringu.

Dokonane osądy i oszacowania

Odpisy aktualizujące tworzy się na należności odsetkowe od nieterminowo regulowanych należności, w wysokości 100% naliczonych odsetek. Odpisy te tworzone są w momencie naliczania, na dzień zapłaty lub dzień bilansowy w ciężar kosztów finansowych. Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpisów dokonuje się w odniesieniu do należności:

- ✓ od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- ✓ od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego- w pełnej wysokości należności,
- ✓ kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości roszczenia nie znajdującego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
- ✓ należności dochodzonych na drodze sądowej.

Ponadto dokonuje się odpisów aktualizujących należności, których termin wymagalności zapłaty na dzień bilansowy przekroczył 180 dni w wysokości 100%. Ustalona w wyniku w/w szacunków kwota odpisów może ulec zmniejszeniu w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych dokumentów, z których wynika, iż należności zostały zabezpieczone i ich zapłata jest wysoce prawdopodobna.

NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE	31.12.2017	31.12.2016
Z tytułu dostaw i usług, w tym:	217 339	314 853
- do 12 miesięcy	217 333	314 853
- zaliczki na zapasy	6	-
Należności publiczno-prawne (bez podatku dochodowego)	19 404	40 206
Ubezpieczenia	306	162
Usługi obce	691	3 170
Należności z tytułu faktoringu	23 255	28 736
Aktywa z tytułu ciągłego zaangażowania	1 821	1 404
Należności z tytułu cashpoolingu	12 524	940
Pozostałe należności	5 425	4 433
NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE NETTO	280 765	393 904
Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	(13 164)	(16 288)
- utworzony w bieżącym okresie sprawozdawczym	(1 363)	(4 222)
Odpisy aktualizujące pozostałe należności krótkoterminowe	(15 701)	(17 132)
NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE BRUTTO	309 630	427 324

Wartość godziwa należności handlowych i pozostałych nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

Na dzień bilansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazywane jest ciągle zaangażowanie z tytułu faktoringu. Obliczane jest ono jako iloczyn wartości otrzymanego finansowania, odsetek i okresu opóźnienia w płatnościach. Kwota aktywa z tytułu ciągłego zaangażowania na 31 grudnia 2017 wyniosła 1 821 tys. zł. Wartość aktywów z tytułu faktoringu usuniętych ze sprawozdania z sytuacji finansowej wynosi 146 733 tys. zł (w okresie porównywalnym 129 615 tys. zł).

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Stan na początek okresu	(33 420)	(31 890)
Utworzenie	(1 363)	(4 222)
Odwrócone	4 026	2 652
Wykorzystanie	471	814
Różnice kursowe	1 421	(774)
Stan na koniec okresu	(28 865)	(33 420)

Odpisy aktualizujące wartość należności krótkoterminowych zostały utworzone na należności układowe, sporne, odsetkowe, przeterminowane, trudno ściągane oraz na należności od spółek postawionych w stan upadłości. Ich odwrócenie nastąpiło na skutek spłaty należności, a wykorzystanie nastąpiło na skutek spisania należności w związku z bezskuteczną egzekucją oraz w związku z upadłością spółek na których należności został utworzony odpis..

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG PRZETERMINOWANE - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIESPŁACONE	31.12.2017	31.12.2016
Do 1 miesiąca	31 753	53 582
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	738	58 708
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 660	9 665
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	565	20
Powyżej 1 roku	11 487	12 006
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) razem	47 203	133 981
Odpisy aktualizujące wartość przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług	(11 529)	(12 122)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (netto) razem	35 674	121 859

Warunki transakcji z jednostkami powiązаныmi zostały przedstawione w nocie 9.3.

W kontraktach handlowych zawieranych przez CIECH S.A. stosowane są różne terminy płatności należności z tytułu dostaw usług w zależności od rodzaju transakcji, charakterystyki rynku oraz warunków handlowych. Najczęściej stosowanymi terminami płatności są: 14, 30, 60 oraz 90 dni.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie należności były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego.

5.6. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Polityka rachunkowości

Pożyczki wycenia się po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz pomniejsza o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Polityka rachunkowości dotycząca instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 8.1.

Dokonane osądy i oszacowania

Polityka rachunkowości dotycząca osądów i oszacowań została zaprezentowana w nocie 3.5.

KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	31.12.2017	31.12.2016
Wycena instrumentów finansowych	24 354	19 104
Pożyczki udzielone	987 950	212 918
Razem krótkoterminowe aktywa finansowe netto	1 012 304	232 022
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych krótkoterminowych	(49 345)	(130 300)
Razem krótkoterminowe aktywa finansowe brutto	1 061 649	362 322

ZMIANA STANU POŻYCZEK KRÓTKOTERMINOWYCH	31.12.2017	31.12.2016
Wartość brutto na początek okresu	343 218	322 285
Udzielenie	251 644	35 612
Splata	(174 387)	(66 996)
Reklasyfikacje z pozycji długoterminowych	633 846	51 214
Różnice kursowe	(17 026)	1 103
Wartość brutto na koniec okresu	1 037 295	343 218
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(130 300)	(123 655)
Utworzenie	(2 194)	(7 733)
Odwrócenie	83 149	1 088
Stan na koniec okresu	(49 345)	(130 300)
Wartość netto pożyczek na początek okresu	212 918	198 630
Wartość netto pożyczek na koniec okresu	987 950	212 918

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie należności krótkoterminowe z tytułu pożyczek były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego.

Istotne pozycje wpływające na zmianę wartości pożyczek krótkoterminowych wraz z odsetkami to:

- udzielenie pożyczki spółce CIECH Sarzyna S.A. w wysokości 65 000 tys. zł,
- udzielenie pożyczki spółce CIECH Soda Deutschland w wysokości 23 400 tys. EUR (równowartość w PLN 97 599 tys. zł)
- udzielenie pożyczki spółce CIECH Trading S.A w wysokości 20 000 tys. zł,
- udzielenie pożyczki spółce CIECH Pianki Sp. z o.o. w wysokości 18 000 tys. zł,
- udzielenie pożyczki spółce Vasco Sp. z o.o. w wysokości 272 tys. zł,

- reklasyfikacja pożyczki długoterminowej do pozycji inwestycji krótkoterminowych:
  - CIECH Energy Deutschland GmbH&Co. KG w wysokości 69 058 tys. zł
  - CIECH Soda Deutschland GmbH w wysokości 97 488 tys. zł
  - CIECH Soda Polska S.A. w wysokości 442 000 tys. zł
  - CIECH Vitrosilicon S.A. w wysokości 25 300 tys. zł

- naliczone odsetki od udzielonych pożyczek w wysokości 44 940 tys. zł
- spłata pożyczek przez spółki zależne (Janikosoda S.A. w wysokości 75 000 tys. zł, CIECH Cargo Sp. z o.o. w wysokości 5 000 tys. zł, CIECH Energy Deutschland GmbH w wysokości 11 935 tys. EUR co stanowi równowartość 48 833 tys. zł) oraz odsetek w wysokości 40 265 tys. zł.

Na zmiany pożyczek krótkoterminowych mają także wpływ niezrealizowane różnice kursowe powstałe w wyniku przeszacowania pożyczek na dzień bilansowy.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, Zarząd CIECH S.A. podjął decyzję o utworzeniu następujących odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek krótkoterminowych w następujących spółkach:

- Vasco Sp. z o.o. odpis na wartość udzielonej pożyczki (wraz z naliczonymi odsetkami) w wysokości 310 tys. zł.

Na stan odpisów aktualizujących miał również wpływ

- odwrócony odpis aktualizujący na wartość pożyczki w Ciech Nieruchomości S.A. w wysokości 2 536 tys. zł
- rozwiązany odpis z tytułu spłaty przez JZS Janikosoda S.A. pożyczki w kwocie 75 000 tys. zł oraz odsetek od pożyczek w kwocie 5 613 tys. zł

5.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Polityka rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie. Krótkoterminowe inwestycje, które nie podlegają istotnym zmianom wartości i które mogą być łatwo zamienione w określoną kwotę środków pieniężnych i stanowią część polityki zarządzania płynnością, są ujmowane jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Na dzień sprawozdawczy waluty obce zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasach dewizowych wyceniane są według kursu średniego ustalanego dla danej waluty przez Prezesa NBP na ten dzień.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	31.12.2017	31.12.2016
Rachunki bankowe	218 927	318 766
Lokaty krótkoterminowe	156 455	23 820
Środki pieniężne w kasie	11	21
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	375 393	342 607
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	375 393	342 607

Efektywne stopy procentowe krótkoterminowych lokat bankowych są zbliżone do nominalnych stóp procentowych, a wartość godziwa krótkoterminowych lokat bankowych nie różni się znacząco od ich wartości bilansowej. Stopy procentowe oparte są o stawki WIBOR, EURIBOR oraz LIBOR.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie środki pieniężne i ich ekwiwalenty były obciążone zabezpieczeniami (na podstawie umowy zastawów rejestrowych na zbiorze ruchomości i praw) w związku z zabezpieczeniem zobowiązań finansowych Spółki z tytułu zaciągniętego kredytu terminowego.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku w CIECH S.A. nie występowały środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

6.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie strukturą kapitału

Struktura kapitałowa spółki CIECH S.A. obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty szczegółowo opisane w nocie 7.1, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał własny, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe i zysk zatrzymany.

CIECH S.A. zarządza kapitałem tak, by zagwarantować zdolność kontynuacji działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla interesariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. W latach 2016-2017 nie wprowadzono zmian do celów, zasad i procesów zarządzania kapitałem.

6.2. KAPITAŁY

Polityka rachunkowości

Kapitał zakładowy CIECH S.A. jest wykazywany według wartości nominalnej skorygowanej o skutki hiperinflacji za lata od 1989 do 1996 roku. W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi transakcji, wykazywana jest w odrębnej pozycji jako zmiana w kapitale własnym. Zakupione akcje wykazywane są jako zmniejszenie kapitału własnego.

Dywidendy ujmuje się jako zobowiązania w okresie, w którym zostały uchwalone.

Zysk (strata) netto prezentowany jest w kapitale własnym w pozycji zyski zatrzymane.

Na 31 grudnia 2017 roku wartość bilansowa kapitału podstawowego CIECH S.A. wynosiła 287 614 tys. zł i obejmowała kapitał z wyemitowanych akcji oraz z korekty z tytułu hiperinflacji. Na dzień przejścia na MSSF, czyli na dzień 1 stycznia 2004 roku kapitał podstawowy Spółki został przeliczony z tytułu hiperinflacji za lata od 1989 do 1996. Korekta hiperinflacyjna w wysokości 24 114 tys. złotych drugostronnie zmniejszyła wartość zysków zatrzymanych.

Akcje CIECH S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz na Giełdzie Papierów Wartościowych we Frankfurcie. Kapitał zakładowy CIECH S.A. wynosi 263 500 965 zł i podzielony jest na 52 699 909 akcji o wartości nominalnej 5 zł każda, w tym:

- 20 816 akcji zwykłych na okaziciela serii A
- 19 775 200 akcji zwykłych na okaziciela serii B
- 8 203 984 akcji zwykłych na okaziciela serii C
- 23 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D
- 1 699 909 akcji zwykłych na okaziciela serii E.

Akcje wszystkich serii są akcjami zwykłymi i nie wiążą się z nimi żadne dodatkowe prawa, uprzywilejowania, ani ograniczenia dotyczące podziału dywidend i zwrotu kapitału. Kapitał zakładowy jest w pełni opłacony.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu, akcjonariuszami posiadającymi znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są wskazane poniżej podmioty:

Akcjonariusz	Rodzaj akcji	Liczba Akcji	Liczba Głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym (%)
KI Chemisty s. à r. l. z siedzibą w Luksemburgu*	Zwykłe na okaziciela	26 952 052	26 952 052	51,14%	51,14%
Fundusze TFI PZU**	Zwykłe na okaziciela	6 428 681	6 428 681	12,20 %	12,20%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny***	Zwykłe na okaziciela	3 000 000	3 000 000	5,69%	5,69%
Pozostali	Zwykłe na okaziciela	16 319 176	16 319 176	30,97%	30,97%

* Zgodnie z informacją z dnia 9 czerwca 2014 roku przekazaną przez Akcjonariusza na podstawie art. 77 ust. 7 oraz art. 69 ust. 1 pkt 1 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 roku (Rb 26/2014).

** Zgodnie z informacją z dnia 28 lutego 2017 roku przekazaną przez Akcjonariusza na podstawie Art. 70 pkt 1 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 roku - nabycie lub zbycie znacznego pakietu akcji (Rb 4/2017).

*** Na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 16 czerwca 2016 roku, Rb 22/2016 sporządzony i przekazany do publicznej wiadomości na podstawie art. 70 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 185, poz. 1439), przy czym na podstawie listy akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A. w dniu 22 czerwca 2017 roku, Rb 13/2017 Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (dalej „NN”) posiadało 4,74% w ogólnej liczby głosów w Spółce. Do dnia publikacji niniejszego Raportu Spółka nie otrzymała od akcjonariusza NN informacji o zmniejszeniu stanu posiadania poniżej 5 % ogólnej liczby głosów w Spółce.

Udział procentowy w kapitale zakładowym CIECH S.A. wyżej wymienionych akcjonariuszy odpowiada udziałowi procentowemu w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu CIECH S.A.

Akcje własne

W 2017 roku oraz w okresie porównywalnym CIECH S.A. nie nabywała oraz nie posiadała akcji własnych.

Kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej powstał z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji serii C, D i E powyżej ich nominalnej wartości.

Pozostałe kapitały rezerwowe

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane salda pozostałych kapitałów rezerwowych, które składały się z następujących pozycji:

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE WEDŁUG CELU PRZEZNACZENIA	31.12.2017	31.12.2016
Fundusz na ryzyko handlowe	3 330	3 330
Fundusz na zakup spółek sodowych	15 200	15 200
Fundusz rozwoju	57 669	57 669
RAZEM	76 199	76 199

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń zawiera wycenę i rozliczenie instrumentów zabezpieczających objętych rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Szczegóły zostały przedstawione w nocie 8.2.

Kapitał z wyceny aktuarialnej

Kapitał z wyceny aktuarialnej obejmuje zyski lub straty aktuarialne, czyli zmiany wynikające z różnic pomiędzy przyjętymi do wyceny rezerw na świadczenia pracownicze założeniami, a ich realizacją oraz zmiany przyjętych do wyliczeń dla tych rezerw parametrów i założeń, w tym zmianę stopy dyskontowej.

6.3. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd CIECH S.A. nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku netto za 2017 rok.

22 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie CIECH S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu całości zysku netto Spółki za 2016 rok w kwocie 152 440 tys. zł na kapitał zapasowy Spółki.

6.4. POŁĄCZENIA PRZEDSIĘWZIĘĆ I NABYCIE UDZIAŁÓW

W prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje połączeń przedsięwzięć.

Zawiązanie nowych spółek

5 października 2017 roku CIECH S.A. zawiązała spółkę celową BOSTEN S.A., której kapitał zakładowy wynosi 100 tys. zł i dzieli się na 10 tys. akcji o wartości nominalnej 10 zł każda akcja. Cena emisyjna za akcje jest równa ich wartości nominalnej. Cały kapitał zakładowy został pokryty wkładem pieniężnym i objęty przez CIECH S.A. Spółka będzie się zajmować się działaniami z zakresu R&D.

Wygaszanie działalności i likwidacja

8 listopada 2017 roku spółka Polcommerce GmbH została wykreślona z Rejestru Handlowego, w związku z decyzją Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 18 października 2017 roku, które uznało likwidację Spółki - otwartą w dniu 31 grudnia 2016 roku, za zakończoną. Likwidacja Spółki wynikała ze zmiany modelu biznesowego Grupy CIECH w obszarze sprzedaży.

Zmiany w kapitale zakładowym spółek

23 lutego 2017 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Cerium Finance Sp. z o.o. podjęło uchwałę w przedmiocie dobrowolnego umorzenia za wynagrodzeniem 28 483 udziałów tej Spółki posiadanych przez Gamma Finance Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 1 424 tys. zł, stanowiących 98,99% kapitału zakładowego spółki Cerium Finance Sp. z o.o. Wartość rynkowa wszystkich umarzanych udziałów została określona na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy na kwotę 206 757 tys. zł. W wyniku umorzenia kapitał zakładowy Cerium Finance Sp. z o.o. obniżył się z kwoty 1 439 tys. zł do kwoty 15 tys. zł. W wyniku umorzenia udziałów i obniżenia kapitału zakładowego Cerium Finance Sp. z o.o. jedynym wspólnikiem spółki jest CIECH Soda Polska S.A.

CIECH S.A., w związku z uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników CIECH R&D Sp. z o.o. z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego, oświadczeniem z dnia 3 marca 2017 roku objął 90 000 nowych udziałów CIECH R&D Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy. Objęte przez CIECH S.A. udziały CIECH R&D Sp. z o.o. pokryte zostały w całości wkładem pieniężnym w wysokości 4 500 tys. zł, stanowiącym równowartość łącznej ceny nominalnej nowych udziałów CIECH R&D Sp. z o.o. W związku z powyższym kapitał zakładowy Spółki, zarejestrowany przez Sąd 8 maja 2017 roku, wzrósł do kwoty 40 000 tys. zł i dzieli się na 800 000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy udział. CIECH S.A. pozostaje jedynym wspólnikiem Spółki.

26 października 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie JANIKOSODA S.A. podjęło uchwałę Nr 1 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, na podstawie której postanowiono:

- 1) podwyższyć kapitał zakładowy o kwotę 7 800 tys. zł, to jest z kwoty 36 530 tys. zł do kwoty 44 330 tys. zł;
- 2) podwyższenie kapitału zakładowego następuje w drodze emisji 260 mln akcji na okaziciela serii E o wartości nominalnej 0,03 zł każda;
- 3) cena emisyjna akcji serii E wynosi 0,30 zł za każdą akcję;

4) objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki JANIKOSODA S.A. nastąpi w drodze złożenia oferty przez spółkę JANIKOSODA S.A. i jej przyjęcia przez spółkę CIECH S.A. z siedzibą w Warszawie.

Umowa objęcia przez CIECH akcji serii „E” JANIKOSODA S.A. w ilości 260 mln sztuk akcji, o wartości nominalnej 0,03 zł każda została zawarta 26 października 2017 roku. Objęcie przez CIECH S.A. akcji następuje po cenie emisyjnej, wynoszącej 0,30 zł za akcję, a nadwyżka ponad wartość nominalną obejmowanych akcji (agio) jest przekazana na kapitał zapasowy Spółki. Łączna cena emisyjna akcji serii „E” wynosi 78 000 tys. zł. CIECH S.A. uzyskał prawo własności akcji serii „E” 22 listopada 2017 roku (dzień rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Spółki przez Sąd Rejonowy).

9 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Ciech Nieruchomości S.A. podjęło decyzje o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki, tj.:

- kapitał zakładowy Spółki podwyższony został o kwotę 18 000 tys. zł, to jest z kwoty 148 tys. zł do kwoty 18 148 tys. zł w drodze emisji 900 mln akcji na okaziciela serii D o wartości nominalnej 0,02 zł każda i cenie emisyjnej 0,02 zł za każdą akcję,
- emisja akcji serii D skierowana została do CIECH S.A.,
- wyłączono prawo poboru akcji serii D przez jedynego akcjonariusza Spółki,
- akcje serii D zostały objęte przez CIECH S.A. w zamian za gotówkę, umowa objęcia akcji w drodze subskrypcji prywatnej została zawarta 9 listopada 2017 roku. 3 stycznia 2018 roku Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki.

ZOBOWIĄZANIA, REZERWY, ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

7.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK ORAZ INNYCH INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH	31.12.2017	31.12.2016
DŁUGOTERMINOWE	1 130 482	1 345 973
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	1 130 482	1 345 973
KRÓTKOTERMINOWE	413 516	348 889
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	295 559	59 463
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	160 382
Zobowiązania z tytułu cash pooling	117 957	129 044
RAZEM	1 543 998	1 694 862

Finansowanie dłużne

Finansowanie dłużne Spółki zapewnione jest głównie poprzez kredyty udostępniane CIECH S.A. na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku:

- o kredyt terminowy w wysokości 1 045 031 tys. zł oraz 69 673 tys. EUR (łącznie kwota kredytu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 1 335 631 tys. zł.)
- o kredyt odnawialny udostępniany CIECH S.A. w wysokości do 250 000 tys. zł. (kwota wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 0 zł).

Spółka CIECH S.A. w dniu 5 grudnia 2017 roku spłaciła obligacje w wysokości 160 000 tys. zł.

Szczegółowa informacja o zobowiązaniach z tytułu kredytów i obligacji została zaprezentowana w Sprawozdaniu Zarządu Grupy CIECH oraz CIECH S.A. za 2017 roku w punkcie 4.6.

Na dzień 31.12.2017 Ciech S.A. posiada krótkoterminowe zobowiązanie z tytułu otrzymanych pożyczek w kwocie 96 122 tys. zł w tym:

- pożyczka od spółki Gamma Finanse sp. Z o.o. w wysokości 93 000 tys. zł
- odsetki od pożyczki w wysokości 3 122 tys. zł

Oprocentowanie

Oprocentowanie Kredytów jest zmienne ustalane na bazie stawki bazowej WIBOR / EURIBOR plus marża, której poziom jest uzależniony od poziomu wskaźnika zadłużenia netto do wyniku operacyjnego powiększonego o amortyzację (EBITDA). Początkowa wysokość marży wynosiła 1,5%. Obecny poziom marży wynosi 1%.

Informacja o wskaźnikach zawartych w umowach kredytowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym żadna z umów kredytowych nie została postawiona w stan wymagalności ani też nie wystąpiły przypadki naruszenia terminów spłaty kapitału ani odsetek z tytułu zobowiązań finansowych wykazanych w bilansie. Na podstawie Umowy Kredytów z dnia 29 października 2015 roku CIECH S.A. oraz jego wybrane spółki zależne zobowiązani byli m.in. do utrzymania określonego w Umowie Kredytów poziomu wskaźnika dźwigni finansowej netto dla Grupy (stosunek skonsolidowanego zadłużenia netto Grupy CIECH do skonsolidowanego EBITDA Grupy CIECH liczonego według wytycznych w wysokości nie wyższej niż 4,0 mierzonego na koniec roku i półrocza). Wskaźnik ten na dzień bilansowy tj. 31 grudnia 2017 roku został spełniony i wyniósł 1.1.

7.2. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Polityka rachunkowości oraz dokonane osądy i oszacowania

Polityka rachunkowości dotycząca instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 8.1.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	41 528	120 929
RAZEM	41 528	120 929

7.3. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE

Polityka rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania dzieli się na zobowiązania długo i krótkoterminowe stosując kryteria:

- ✓ zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazuje się jako krótkoterminowe bez względu na termin zapłaty,
- ✓ pozostałe zobowiązania wymagające zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego stanowią zobowiązania krótkoterminowe,
- ✓ pozostałe zobowiązania, nie spełniające kryteriów zaliczania do krótkoterminowych, stanowią zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych wykazywane są według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania operacji ustalonego dla danej waluty.

Na dzień sprawozdawczy zobowiązania wyrażone w walutach obcych wycenia się po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP za wyjątkiem sald otrzymanych przedpłat. Różnice kursowe (zrealizowane) powstałe w wyniku zapłaty zobowiązania lub jego wyceny (niezrealizowane) prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe. Otrzymane przedpłaty wyrażone w walutach obcych na przyszłe dostawy wyceniana są według kursu z dnia transakcji.

Faktoring

W Spółce występuje faktoring bez regresu. Faktor przekazuje na konto Spółki zaliczki w wysokości 100% wartości faktur przyjętych do finansowania. Finansowanie przekazanych należności odbywa się w różnych terminach, w związku z tym na dzień bilansowy mogą występować należności oczekujące na sfinansowanie, które wykazywane są jako należności z tytułu faktoringu. Otrzymane zaliczki księgowane są jako zobowiązania z tytułu faktoringu. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności i zobowiązania z tytułu faktoringu są per saldowane do wysokości 90% wartości otrzymanych od faktora zaliczek (wartość 90% wynika z wielkości ubezpieczenia należności). Pozostałe 10% należności wykazywane jest jako należności z tytułu faktoringu, a 10% wartości otrzymanych zaliczek jako zobowiązanie z tytułu faktoringu.

Dokonane osądy i oszacowania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wyceniane są na dzień sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej) oraz powiększone o ewentualnie należne na dzień wyceny odsetki za zwłokę.

Odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań nie są naliczane w przypadku, gdy podmiot uprawniony (kontrahent) złoży pisemne oświadczenie o zaniechaniu ich naliczenia. W pozostałych przypadkach odsetki są naliczane i ewidencjonowane według poniższych zasad:

- ✓ bieżąco, na podstawie otrzymanych not odsetkowych,
- ✓ w oszacowanej wartości, przy czym szacunek jest oparty o dane historyczne odzwierciedlające kwoty naliczonych odsetek przez poszczególnych kontrahentów, w stosunku do stanu zadłużenia wobec nich.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE HANDLOWE I POZOSTAŁE	31.12.2017	31.12.2016
Z tytułu dostaw i usług oraz zaliczki otrzymane na dostawy	398 885	385 404
- do 12 miesięcy	396 908	384 133
- zaliczki otrzymane na dostawy	1 977	1 271
Zobowiązania publiczno-prawne (bez podatku dochodowego)	282	2 569
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych	15 705	443
Zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	2 141	6 006
Zobowiązania wobec pracowników	765	711
Wynagrodzenia	15 070	15 231
Rezerwa na urlopy	2 326	1 939
Zużycie materiałów i energii	131	-
Usługi obce	2 731	7 546
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników	1 388	1 935
Zobowiązania z tytułu faktoringu	16 304	14 401
Zobowiązania z tytułu ciągłego zaangażowania	1 821	1 404
Pozostałe	18 894	6 374
RAZEM	476 443	443 963

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane. W kontraktach handlowych zawieranych przez CIECH S.A. stosowane są różne terminy płatności zobowiązań z tytułu dostaw i usług w zależności od rodzaju transakcji, charakterystyki rynku oraz warunków handlowych. Najczęściej stosowanymi terminami płatności są: 14, 30, 60 oraz 90 dni.

7.4. LEASING OPERACYJNY

Polityka rachunkowości

Leasing operacyjny występuje wtedy, gdy ryzyko i korzyści związane z przedmiotem umowy (w tym umowy najmu i dzierżawy) pozostają u finansującego, wówczas Spółka nie wykazuje go w swoich aktywach jako rzeczowego aktywa trwałego. Koszty wykazuje się w sprawozdaniu proporcjonalnie do okresu trwania umowy (metodą liniową), chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez użytkownika, nawet wówczas, gdy opłaty leasingowe dokonywane są w sposób nieodpowiadający tej metodzie. Wstępne koszty bezpośrednie, poniesione przed zawarciem umowy leasingu, jeżeli są znaczne rozlicza się w czasie, proporcjonalnie do wykazywanych w sprawozdaniu finansowym opłat z tytułu leasingu, albo też odpisuje się w ciężar kosztów okresu ich poniesienia, gdy są nieznaczne.

Specjalne oferty promocyjne dotyczące nowej lub przedłużanej umowy leasingu operacyjnego należy, niezależnie od ich charakteru, formy lub terminu płatności, ujmować jako integralną część zapłaty netto uzgodnionej z tytułu użytkowania przedmiotu leasingu.

Spółka w oparciu o metodę liniową ujmuje łączną korzyść płynącą ze specjalnych ofert promocyjnych jako zmniejszenie kosztów opłat z tytułu użytkowania przedmiotu leasingu w okresie leasingu, chyba że inna systematyczna metoda odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie uzyskiwania przez leasingobiorcę korzyści z tytułu użytkowania przedmiotu leasingu.

Przedmiotem leasingu operacyjnego w CIECH S.A. są użytkowane na podstawie umowy leasingowej samochody osobowe oraz najem głównie powierzchni biurowej i magazynowej. Zawarta umowa leasingu operacyjnego dotycząca samochodów daje możliwość jej przedłużenia lub wykupu środka według szacowanej wartości rynkowej na koniec okresu użytkowania. Spółka nie ma obowiązku wykupu leasingowanego środka.

W roku obrotowym 2017 koszty opłat leasingowych wyniosły:

- z tytułu leasingu samochodów osobowych – 1 494 tys. zł (986 tys. zł za okres porównywalny),
- z tytułu najmu powierzchni – 3 969 tys. zł (4 062 tys. zł za okres porównywalny).

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych przedstawia poniższa tabela:

ŁĄCZNE KWOTY PRZYSZŁYCH MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGU OPERACYJNEGO	31.12.2017	31.12.2016
Do roku	5 824	6 440
1 do 5 lat	23 565	22 618
Powyżej 5 lat	-	3 174
RAZEM	29 389	32 232

7.5. REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Polityka rachunkowości

Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe

Zgodnie z zakładowym regulaminem wynagrodzeń pracownicy CIECH S.A. są uprawnieni do odpraw emerytalnych i rentowych. Zobowiązania te wynikają z praw nabytych przez pracowników w roku bieżącym, jak i w latach poprzednich.

Zobowiązania netto Spółki w odniesieniu do programów emerytalnych określonych świadczeń są ustalane oddzielnie dla każdego z programów poprzez oszacowanie kwoty przyszłych świadczeń wypracowanych przez pracowników w bieżącym i poprzednich okresach sprawozdawczych (świadczenia te są zdyskontowane w celu określenia ich wartości bieżącej, a następnie pomniejszane o wartość godziwą aktywów programu). Stopa dyskontowa stanowi obowiązującą na dzień bilansowy stopę zwrotu z papierów wartościowych o niskim poziomie ryzyka z terminem zapadalności zbliżonym do terminu zobowiązań spółki. Odpowiedni szacunek jest dokonywany przez uprawnionego aktuarusza przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

W sprawozdaniu z zysków lub strat prezentuje się:

- ✓ koszty bieżącego zatrudnienia – jest to zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikająca z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników;
- ✓ koszty przeszłego zatrudnienia, do których prawa zostały nabyte – związane są ze zmianą zasad wypłacania świadczeń w ciągu ostatniego okresu;
- ✓ koszty odsetkowe – zmiana zobowiązań wynikająca z rozwijania dyskonta.

W sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów prezentuje się zyski lub straty aktuarialne, czyli zmiany wynikające z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami, a ich realizacją oraz zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń, zmianę stopy dyskontowej.

Dokonane osądy i oszacowania

Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze określana jest na podstawie wycen aktuarialnych wykonywanych przez niezależne, profesjonalne firmy. Przy wycenach aktuarialnych dokonywane są szacunki dotyczące rotacji zatrudnienia, poziomu wzrostu płac, stóp dyskontowych oraz inflacji.

REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	DŁUGOTERMINOWE		KRÓTKOTERMINOWE	
	01.01.- 31.12.2017	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2017	01.01.-31.12.2016
Stan na początek okresu	447	510	313	240
Utworzenie	83	132	60	-
Wykorzystanie i rozwiązanie	-	(102)	(67)	(34)
Pozostałe	(94)	(93)	94	107
Stan na koniec okresu	436	447	400	313

W 2017 roku utworzono rezerwę na świadczenia pracownicze w wysokości 83 tys. zł, z czego kwota 11 tys. zł została odniesiona na kapitał własny. W porównywalnym okresie rozwiązano rezerwę dotyczącą świadczeń pracowniczych na kapitale własnym w wysokości 102 tys. zł.

Wycena świadczeń pracowniczych dokonywana jest na podstawie wycen aktuarialnych i obejmuje rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe. W celu obliczenia bieżącej wartości przyszłych zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto wysokość rocznej stopy dyskonta finansowego na poziomie 3,2%. Użyta stopa dyskontowa jest ustalona w wielkości nominalnej. Jednocześnie uwzględniono przyszłą inflację w wysokości 2,0% rocznie. Przewidywana nominalna stopa wzrostu

wynagrodzeń została przyjęta w wysokości 1,0%. Dla okresu rezyduального stopa wzrostu wynagrodzeń została przyjęta na poziomie 1,0% rocznie. Wskaźnik rotacji pracowników określany jest na podstawie danych historycznych, skorygowanych o plany restrukturyzacji zatrudnienia. Według szacunków Spółki zmiana założeń aktuarialnych nie będzie miała istotnego wpływu na wyniki finansowe.

7.6. INNE REZERWY

Polityka rachunkowości

Rezerwa zostaje rozpoznana w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem ze Spółki korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są ustalane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym składnikiem zobowiązań.

Rezerwa na restrukturyzację rozpoznawana jest w przypadku, gdy został zaakceptowany przez Zarząd szczegółowy i oficjalny plan restrukturyzacji, a proces ten został zapoczątkowany lub został publicznie ogłoszony i możliwe jest wiarygodne oszacowanie wartości przyszłych zobowiązań.

Dokonane osądy i oszacowania

Przy określaniu wartości rezerw wymagane jest dokonanie szacunków, przyjęcie założeń dotyczących stóp dyskontowych, przewidywanych kosztów oraz terminów płatności.

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH	Rezerwa na zobowiązania	Rezerwa na przewidywane straty	Inne rezerwy	RAZEM
01.01.-31.12.2017				
Stan na początek okresu	7 574	28 066	758	36 398
Utworzenie	102	1 321	-	1 423
Wykorzystanie i rozwiązanie	(1 497)	-	(251)	(1 748)
Stan na koniec okresu	6 179	29 387	507	36 073
01.01.-31.12.2016				
Stan na początek okresu	6 328	19 836	551	26 715
Utworzenie	4 207	8 131	836	13 174
Wykorzystanie i rozwiązanie	(3 012)	-	(629)	(3 641)
Różnice kursowe	51	99	-	150
Stan na koniec okresu	7 574	28 066	758	36 398

Wysokość rezerw jest wielkością szacunkową i może ulec zmianie w trakcie realizacji.

Krótkoterminowa rezerwa na przewidywane straty w kwocie 29 387 tys. zł, związana z potencjalnymi roszczeniami (należność główna wraz ze zobowiązaniami odsetkowymi oraz kosztami postępowania sądowego) z tytułu spraw sądowych.

8.1. INSTRUMENTY FINANSOWE

Polityka rachunkowości

Zasady wyceny po początkowym ujęciu / lub na koniec okresu sprawozdawczego i prezentacji w sprawozdaniu finansowym instrumentów finansowych

Grupa aktywów lub zobowiązań	Zasada wyceny	Zasady ujęcia w sprawozdaniu finansowym
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego w pozycji przychody finansowe lub koszty finansowe.
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego w pozycji przychody finansowe lub koszty finansowe.
Pozostałe zobowiązania finansowe	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika zobowiązań oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego.
Pożyczki udzielone i należności	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego.
Aktywa utrzymywane do terminu zapadalności	Według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (IRR)	Różnica z wyceny koryguje wartość wycenianego składnika aktywów oraz jest ujmowana w wyniku finansowym bieżącego okresu sprawozdawczego.
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Według wartości godziwej	Różnica z wyceny do wartości godziwej ujmowana w innych całkowitych dochodach. W przypadku instrumentów dłużnych naliczone odsetki ujmuje się bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Odpisy z tytułu utraty wartości obniżają wartość bilansową składnika aktywów. Kwotę straty ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie

odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

W szczególności w odniesieniu do należności handlowych od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna i takich gdzie przeterminowanie wynosi 180 dni utrata wartości rozpoznawana jest w pełnej wysokości po uwzględnieniu zabezpieczeń, które Zarząd spółki ocenia jako wysoce prawdopodobne.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

Aktywa finansowe wykazywane w cenie nabycia

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany lub musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Do głównych instrumentów finansowych, które są wykazane w sprawozdaniu z pozycji finansowej CIECH S.A. na 31 grudnia 2017 roku należą:

Aktywa finansowe:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- udzielone pożyczki,
- instrumenty finansowe o dodatniej wycenie,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- należności z tytułu faktoringu,
- należności z tytułu cashpoolingu.

Zobowiązania finansowe:

- zobowiązania z tytułu kredytu terminowego, kredytu odnawialnego oraz kredytu w rachunku bieżącym,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- instrumenty finansowe o ujemnej wycenie,
- zobowiązania z tytułu cashpoolingu,
- zobowiązania z tytułu faktoringu.

Wartość bilansowa instrumentów finansowych

KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	31.12.2017	31.12.2016	KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Środki pieniężne i ekwiwalenty	375 393	342 607	Pożyczki i należności
Udzielone pożyczki	1 106 130	801 337	Pożyczki i należności
Należności z tytułu dostaw i usług	217 333	314 853	Pożyczki i należności
Należności z tytułu faktoringu	23 255	28 736	Pożyczki i należności
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	5 910	1 674	Instrumenty zabezpieczające
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych	53 530	74 024	Aktywa wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności z tytułu cashpoolingu	12 524	940	Pożyczki i należności
AKTYWA	1 794 075	1 564 171	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(396 908)	(384 133)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Kredyty i pożyczki	(1 426 041)	(1 405 436)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Dłużne papiery wartościowe - wyemitowane obligacje	-	(160 382)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Zobowiązania z tytułu faktoringu	(16 304)	(14 401)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	(1 956)	(7 852)	Instrumenty zabezpieczające
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych	(41 713)	(119 083)	Zobowiązania wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	(117 957)	(129 044)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
ZOBOWIĄZANIA	(2 000 879)	(2 220 331)	

W CIECH S.A. wybrane należności handlowe podlegają faktoringowi. Jest to faktoring z przejęciem ryzyka wypłacalności, na mocy której faktor przejmuje ryzyko należności do wysokości określonej w polisie ubezpieczenia.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016	Kategorie instrumentów finansowych
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek, w tym obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	(4 497)	(18 189)	
	45 854	36 706	Pożyczki i należności
	(50 351)	(54 895)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	(12 155)	(3 817)	
	(12 155)	(3 817)	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Utworzenie odpisów aktualizujących	(3 256)	(9 420)	Pożyczki i należności
Odwrocenie odpisów aktualizujących	4 026	2 173	Pożyczki i należności
Przychody/koszty z tytułu stosowania pochodnych instrumentów finansowych	89 441	(29 778)	
	75 236	(30 666)	Aktywa/ Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZIS
	14 205	888	Instrumenty zabezpieczające
Zysk/(strata) ze zbycia instrumentów finansowych	-	62	Pożyczki i należności
RAZEM	73 559	(58 969)	

8.2. INSTRUMENTY FINANSOWE WYZNACZONE DO RACHUNKOWOŚCI ZABEZPIECZEŃ

Polityka rachunkowości

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na sprawozdanie z zysków lub strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Instrumenty pochodne, takie jak forward, swap, mają zwykle na celu zabezpieczanie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań bądź zabezpieczanie przyszłych przepływów pieniężnych. W odniesieniu do tych instrumentów pochodnych Spółka może zastosować zasady rachunkowości zabezpieczeń tylko w przypadku spełnienia wszystkich warunków stosowania rachunkowości zabezpieczeń, tj.:

- ✓ w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzono sformalizowaną dokumentację powiązania zabezpieczającego, w której określono przyjęty przez spółkę cel zarządzania ryzykiem oraz strategię zabezpieczania. W dokumentacji Spółka wyznacza instrument zabezpieczający, który zabezpiecza daną pozycję lub transakcję oraz określa rodzaj ryzyka, przed którym się zabezpiecza. Spółka określa sposób, w jaki oceniana będzie efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian przepływów środków pieniężnych z tytułu zabezpieczanej transakcji, w zakresie ograniczenia ryzyka, przed którym Spółka się zabezpiecza,
- ✓ Spółka przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką skutecznością w równoważeniu zmian wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- ✓ w przypadku rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych dotyczy planowanej transakcji, która jest wysoce prawdopodobna oraz jest narażona na ryzyko zmian przepływów środków pieniężnych wpływających na poziom wyniku finansowego,
- ✓ efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. można wiarygodnie wycenić wartość godziwą zabezpieczanej pozycji lub przepływy środków pieniężnych z niej pochodzące oraz wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego,
- ✓ zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Jeżeli powyższe warunki nie zostały spełnione to instrument pochodny podlega zasadom wyceny stosowanym dla instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych:

Jest to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które (i) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które (ii) może wpływać na sprawozdanie z zysków lub strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób:

- ✓ część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, które stanowią efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach i wykazuje w kapitale własnym, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.
- ✓ jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach (efektywne zabezpieczenie), przenosi się do sprawozdania z zysków lub strat w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat.
- ✓ w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych innych niż powyższe, kwoty odniesione bezpośrednio do innych całkowitych dochodów (efektywne zabezpieczenie) ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat.

Podsumowanie dla poszczególnych grup powiązań istniejących w 2017 roku, które były wyznaczone do zastosowania rachunkowości zabezpieczeń zaprezentowano poniżej:

Zabezpieczane ryzyko	Typ zabezpieczenia	Przebieg	Pozycja zabezpieczana	Instrument zabezpieczający
Ryzyko walutowe EUR/PLN	Zabezpieczenie pieniężnych	przepływów	Przyszłe przepływy pieniężne z tytułu realizacji przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych do kursu EUR	Forwardy walutowe EUR/PLN
Ryzyko walutowe USD/RON	Zabezpieczenie pieniężnych	przepływów	Przyszłe przepływy pieniężne z tytułu realizacji przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych do kursu USD	Forwardy walutowe USD/RON
Ryzyko stopy procentowej (zmiana WIBOR 6M)	Zabezpieczenie pieniężnych	przepływów	Płatności odsetkowe obligacji wyemitowanych przez CIECH S.A. (Seria 02) o nominalie 80 000 tys. PLN	Swap stopy procentowej WIBOR6M na stałą stopę
Ryzyko stopy procentowej (EURIBOR 6M)	Zabezpieczenie pieniężnych	przepływów	Płatności odsetkowe kredytu terminowego zaciągniętego przez CIECH S.A. o nominalie 69 673 tys. EUR	Swap stopy procentowej EURIBOR 6M na stałą stopę

Transakcje wyznaczone na instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń / zabezpieczane ryzyko	Wartość godziwa na dzień sprawozdawczy	Kwota ujęta w kapitale własnym (po uwzględnieniu podatku dochodowego) na dzień 31.12.2017	Kwota przeniesiona z kapitału własnego i ujęta w sprawozdaniu z zysków lub strat (po uwzględnieniu podatku dochodowego) w okresie 01.01-31.12.2017	Przewidywany okres wystąpienia przepływów/ Oczekiwany termin wpływu na wynik finansowy
Ryzyko walutowe				
CIECH S.A. - Forward walutowy EUR/PLN	4 271	3 459	13 151	od 01 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018
CIECH S.A. - Forward walutowy USD/RON	1 429	1 200	502	od 01 stycznia 2018 do 30 listopada 2018
Ryzyko stopy procentowej				
CIECH S.A. - Swap stopy procentowej (IRS) PLN	-	-	(1 043)	Desygnacja zamknięta
CIECH S.A. - Swap stopy procentowej (IRS) EUR	(1 746)	(1 413)	(1 104)	od 01 stycznia 2017 do 25 listopada 2020
RAZEM	3 954	3 246	11 506	

Transakcje wyznaczone na instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń / zabezpieczane ryzyko	Wartość godziwa na dzień sprawozdawczy	Kwota ujęta w kapitale własnym (po uwzględnieniu podatku dochodowego) na dzień 31.12.2016	Kwota przeniesiona z kapitału własnego i ujęta w sprawozdaniu z zysków lub strat) po uwzględnieniu podatku dochodowego) w okresie 01.01-31.12.2016	Przewidywany okres wystąpienia przepływów/ Oczekiwany termin wpływu na wynik finansowy
Ryzyko walutowe				
CIECH S.A. - Forward walutowy EUR/PLN	1 616	1 309	2 706	od 01 stycznia 2017 do 31 grudnia 2018
CIECH S.A. - Forward walutowy USD/PLN	-	-	(112)	Desygnacja zamknięta
CIECH S.A. - Forward walutowy USD/RON	(3 862)	(3 244)	-	od 01 stycznia 2017 do 30 listopada 2018
Ryzyko stopy procentowej				
CIECH S.A. - Swap stopy procentowej (IRS) 80 mln PLN	(1 241)	(1 005)	(1 070)	od 01 stycznia 2017 do 05 grudnia 2017
CIECH S.A. - Swap stopy procentowej (IRS) 70 mln EUR	(2 691)	(2 180)	(806)	od 01 stycznia 2017 do 25 listopada 2020
RAZEM	(6 178)	(5 120)	718	

Celem CIECH S.A. przy podejmowaniu decyzji o wdrożeniu zasad rachunkowości zabezpieczeń było ograniczenie wpływu zmiany stopy procentowej oraz wpływu różnic kursowych z wyceny instrumentów finansowych na sprawozdanie z zysków lub strat poprzez odzwierciedlenie ich zabezpieczającego charakteru w sprawozdaniach finansowych.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie wystąpił przypadek stwierdzenia braku możliwości realizacji przyszłej transakcji, w odniesieniu do której zastosowano rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Przychody ze sprzedaży wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń są określane jako wysoce prawdopodobne. Ich wystąpienie jest założone w długoterminowej projekcji finansowej Spółki. Dodatkowo w znacznej części są to transakcje z wieloletnimi klientami CIECH S.A., co uwiarygodnia prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

8.3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Zasady zarządzania ryzykiem

CIECH S.A. aktywnie zarządza ryzykiem operacyjnym i finansowym, dążąc do redukcji zmienności przepływów pieniężnych oraz maksymalizowania wartości rynkowej Spółki.

Polityka CIECH S.A. zakłada stosowanie naturalnego hedgingu przepływów importowych i eksportowych, oraz zabezpieczenie do 75% ekspozycji netto przed ryzykiem zmiany kursów walut przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych oraz do 100% ekspozycji na ryzyko stopy procentowej.

W 2017 roku Spółka posiadała instrumenty zabezpieczające ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej (transakcje forward, IRS i CIRS).

Zarządzanie środkami pieniężnymi

Spółka CIECH S.A. korzysta z usług banków o wysokiej wiarygodności, posiadających duże doświadczenie w obszarze zarządzania gotówką. Alokacja środków finansowych realizowana jest m.in. poprzez wykorzystanie pożyczek wewnątrzgrupowych, wypłatę dywidend ze spółek zależnych, uczestnictwo w systemie zarządzania środkami pieniężnymi (cashpooling) oraz podniesienia kapitału spółek zależnych.

Informacje ilościowe i jakościowe na temat ryzyka finansowego

CIECH S.A. zarządza ryzykiem finansowym między innymi w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania strategię zabezpieczania ryzyka rynkowych. Polityka zarządzania ryzykiem finansowym ma na celu wskazanie obszarów, co do których wymagane jest przeprowadzenie analizy ryzyka, przedstawienie środków umożliwiających wskazanie i pomiar ryzyka, określenie działań podjętych w związku ze wskazanymi obszarami ryzyka oraz przedstawienie rozwiązań organizacyjnych w odniesieniu do procesu zarządzania ryzykiem.

CIECH S.A. dąży do realizacji głównych celów, jednocześnie starając się unikać nadmiernej ekspozycji na ryzyko rynkowe. Wspomniany wyżej cel Spółka stara się osiągnąć poprzez wskazywanie, monitorowanie i zabezpieczanie ryzyka wahań przepływów pieniężnych oraz monitorowanie wielkości i kosztów zadłużenia. Dokonując oceny ryzyka, Spółka bierze pod uwagę efekt portfelowy ryzyka, będący wynikiem różnorodnego charakteru prowadzonej działalności. Skutki ryzyka znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym.

Zarządzanie ryzykiem finansowym obejmuje proces wskazania, pomiaru i określenia sposobu reakcji na to ryzyko, w tym procesy związane z wahaniami kursów walut i wahaniami stóp procentowych. CIECH S.A. monitoruje obszary ryzyka, które są najbardziej istotne z punktu widzenia prowadzonej działalności.

Ryzyko stopy procentowej

CIECH S.A. finansuje swoją działalność głównie kredytami terminowymi oraz do końca 2017 roku obligacjami. Wysokość kosztów długu oprocentowanego posiadanego przez spółkę uzależniona jest od stopy referencyjnej oraz od marży kredytowej. Dotyczy to zarówno kredytów terminowych, udostępnionych na podstawie umowy kredytów z dnia 29 października 2015 roku w kwocie 1 045 mln zł oraz 70 mln EUR, oraz spłaconych pod koniec 2017 roku obligacji krajowych wyemitowanych w dniu 5 grudnia 2012 roku o łącznej wartości nominalnej 320 mln zł (aktualne zadłużenie wynosi 0 mln), kredytu rewolwingowego który jest udostępniany na podstawie umowy kredytów z 29 października 2015 roku w wysokości do 250 mln zł (zadłużenie na koniec 2017 roku wynosiło 0 zł) oraz kontraktów faktoringowych.

Spółka jest zatem narażona na ryzyko zmian kosztów finansowych, wynikających ze zmiany oprocentowania istniejącego zadłużenia. Może to w efekcie prowadzić do wzrostu kosztów finansowych, a co za tym idzie pogorszenia wyników finansowych. Ryzyko to jest częściowo zredukowane przez posiadane przez CIECH S.A. aktywa (depozyty bankowe) oprocentowane według zmiennej stopy procentowej oraz przez zawierane transakcje zabezpieczające.

W 2017 roku spółka CIECH S.A. korzystała z następujących transakcji zabezpieczających:

- transakcja typu interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od obligacji wyemitowanych w dniu 5 grudnia 2012 roku. Transakcja zabezpieczała zadłużenie o wartości nominalnej 80 mln zł i została zawarta w marcu 2013 roku. W związku ze spłatą obligacji na 31.12.2017 roku transakcja ta już nie występuje,
- transakcja typu interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od kredytu terminowego udostępnionego w listopadzie 2015 roku. Transakcja zabezpiecza zadłużenie o wartości nominalnej 70 mln EUR i została zawarta w listopadzie 2015 roku,
- transakcje typu currency and interest rate swap w celu zabezpieczenia poziomu zmiennej stopy procentowej mającej zastosowanie dla naliczania odsetek od kredytu terminowego udostępnionego w listopadzie 2015 roku. Transakcje zabezpieczają zadłużenie o wartości nominalnej 1 045 mln zł i zostały zawarte w listopadzie 2015 roku.

Poniższa tabela przedstawia pozycje narażone na ryzyko stopy procentowej (bez instrumentów pochodnych):

Całkowita wartość bilansowa	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty na stałą stopę procentową	(3 945)	254 989
Aktywa finansowe	92 177	254 989
Zobowiązania finansowe	(96 122)	-
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(46 006)	(650 417)
Aktywa finansowe	1 401 870	1 044 445
Zobowiązania finansowe *	(1 447 876)	(1 694 862)

*w tym 70 mln EUR zabezpieczone IRS, 1 045 mln PLN zabezpieczone CIRS – transakcja IRS wydzielona w ramach dekompozycji CIRS oraz w 2016 roku 80 mln PLN zabezpieczone IRS.

Poniższe zestawienie prezentuje skutki zmiany stopy procentowej o 100 punktów bazowych w stosunku do wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji instrumentów na zmienną stopę procentową.

	Sprawozdanie z zysków lub strat		Kapitał własny*	
	wzrost o 100 bp	spadek o 100 bp	wzrost o 100 bp	spadek o 100 bp
31.12.2017				
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(460)	460		
Transakcje zamiany stopy procentowej (IRS)			10 412	(10 862)
Wrażliwość przepływów pieniężnych (netto)	(460)	460	10 412	(10 862)
31.12.2016				
Instrumenty na zmienną stopę procentową	(6 504)	6 504		
Transakcje zamiany stopy procentowej (IRS)			37 506	(39 426)
Wrażliwość przepływów pieniężnych (netto)	(6 504)	6 504	37 506	(39 426)

* Nie uwzględnia się wpływu wyniku finansowego na kapitał.

Ryzyko zmian kursów walutowych

Ryzyko walutowe jest nieuchronnym elementem prowadzenia działalności handlowej denominowanej w walutach obcych. CIECH S.A. ze względu na charakter przeprowadzanych operacji importowo-eksportowych posiada ekspozycję walutową związaną ze znaczną przewagą działalności eksportowej nad importową. Źródłami ryzyka walutowego, na jakie narażona była w 2017 roku Spółka to: transakcje zakupu surowców, sprzedaży produktów, zaciągnięte kredyty oraz środki pieniężne w walutach obcych. Niekorzystne zmiany kursów walutowych mogą prowadzić do pogorszenia się wyników finansowych Spółki.

W 2017 roku CIECH S.A. używała kontraktów zabezpieczających typu forward w celu częściowego zabezpieczenia ryzyka walutowego. CIECH S.A. dąży do naturalnego zabezpieczenia ekspozycji walutowej, włączając w to dopasowanie przepływów w danej walucie wynikających ze sprzedaży i zakupów oraz strategiczne denominowanie zadłużenia w EUR, w celu dopasowania go do przewidywanej ekspozycji na ryzyko walutowe w działalności operacyjnej.

Poniższe zestawienie zawiera szacunek bilansowej ekspozycji walutowej CIECH S.A. w EUR oraz w USD na 31 grudnia 2017 roku z tytułu instrumentów finansowych.

Ekspozycja na ryzyko walutowe w EUR (dane wyrażone w EUR)	31.12.2017	31.12.2016	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów*
Aktywa				
Udzielone pożyczki wrażliwe na zmianę kursu	61 192	49 726	x	
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	13 380	9 035	x	
Środki pieniężne, w tym lokaty bankowe	13 600	24 363	x	
Pasywa				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne	(13 760)	(13 919)	x	
Zobowiązania z tytułu kredytu terminowego	(69 673)	(69 673)	x	
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(15 600)	(54 400)		x
Instrumenty zabezpieczające: CIRS (transakcje forward wydzielone w ramach dekompozycji CIRS)	(246 665)	(246 781)	x	
Pozycja całkowita	(257 526)	(301 649)		

Ekspozycja na ryzyko walutowe w USD (dane wyrażone w USD)	31.12.2017	31.12.2016	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów*
Aktywa				
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	12 624	15 325	x	
Środki pieniężne, w tym lokaty bankowe	9 538	1 302	x	
Pasywa				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne	(3 048)	(3 851)	x	
Instrumenty Zabezpieczające: Forward*	(5 600)	(33 800)		x
Pozycja całkowita	13 514	(21 024)		

*Wycena instrumentów finansowych desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń odnoszona jest do innych całkowitych dochodów, nieefektywność rozpoznawana jest w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Tabela zawiera analizę wrażliwości poszczególnych pozycji bilansu na zmiany kursów walutowych na dzień 31 grudnia 2017 roku.

dane wyrażone w EUR	w tys. zł*	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe EUR 2017 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	(2 419)	(2 419)	-
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(156)	-	(156)
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe EUR 2016 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	(2 472)	(2 472)	-
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(544)	-	(544)

* Wzrost kursu EUR/PLN o 1 grosz

dane wyrażone w USD	w tys. zł*	Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat	Wpływ na sprawozdanie z innych całkowitych dochodów
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe USD 2017 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	191	191	-
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(56)	-	(56)
Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe USD 2016 rok			
Walutowe pozycje bilansowe	128	128	-
Instrumenty Zabezpieczające: Forward	(338)	-	(338)

* Wzrost kursu USD/PLN o 1 grosz

Ryzyko zmian cen surowców

W ramach działalności CIECH S.A. istotną część transakcji stanowi import, jak i eksport surowców chemicznych. Rynki surowcowe charakteryzują się dużą cyklicznością związaną z wahaniami koniunktury w gospodarce światowej. Rosnące ceny surowców powodują z jednej strony obniżkę marż pośredników handlowych, słabnący popyt u odbiorców. Z drugiej strony malejące ceny są najczęściej oznaką słabnącego popytu i początków dekoniunktury. Na rynku krajowym, surowce podlegają podobnym tendencjom. Utrzymanie stabilnego tempa wzrostu i stabilnych cen surowców chemicznych będzie miało pozytywny skutek w zakresie działalności handlowej CIECH S.A. Znaczne wahania popytu i cen spowodowane bądź szybkim wzrostem gospodarczym, bądź stagnacją gospodarczą będą negatywnie oddziaływać na działalność w zakresie obrotu surowcami chemicznymi przez Spółkę.

CIECH S.A. redukuje ryzyko cenowe poprzez regulację polityki cenowej, zawieranie umów z dostawcami z odpowiednią formułą cenową.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niebezpieczeństwo, iż kontrahent nie wypełni zobowiązań umownych narażając kredytodawcę na straty finansowe.

Z punktu widzenia CIECH S.A. ryzyko kredytowe związane jest z:

- należnościami handlowymi od kontrahentów,
- udzielonymi pożyczkami,
- środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi,
- udzielonymi gwarancjami i poręczeniami.

CIECH S.A. jest narażona na ryzyko kredytowe związane z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawierane są transakcje sprzedaży produktów i towarów. Ryzyko to ograniczane jest poprzez stosowanie wewnętrznych procedur ustalania wielkości limitów kredytowych dla odbiorców oraz zarządzania należnościami handlowymi (Spółka stosuje zabezpieczenia w postaci akredytyw, gwarancji bankowych, hipotek, ubezpieczenia należności oraz faktoringu bez regresu). Istotne znaczenie w działalności kredytowej odbiorców ma ocena ich wiarygodności oraz uzyskanie odpowiednich zabezpieczeń od kredytobiorcy, pozwalających na zredukowanie strat w przypadku niespłacenia przez niego zadłużenia. Ocena ryzyka kredytowego odbiorcy następuje przed zawarciem umowy oraz cyklicznie przy kolejnych dostawach towarów zgodnie z obowiązującymi procedurami. Ocena ryzyka portfela należności dokonywana jest cotygodniowo. Na wybranych rynkach, na których zwyczajowo stosowane są bardziej ryzykowne terminy płatności Spółka korzysta z usług wyspecjalizowanych firm ubezpieczających należności. Ryzyko kredytowe związane z posiadanymi na rachunkach środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest niskie, ponieważ spółka CIECH S.A. zawiera transakcje z bankami o wysokim ratingu i ustabilizowanej pozycji rynkowej. Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję narażoną na ryzyko kredytowe dla aktywów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego.

	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	375 393	342 607
Udzielone pożyczki	1 106 130	801 337
Należności z tytułu dostaw i usług	217 333	314 853
Należności z tytułu faktoringu	23 255	28 736
Należności z tytułu cashpoolingu	12 524	940
Aktywa finansowe z wyceny instrumentów pochodnych	59 440	75 698
RAZEM	1 794 075	1 564 171

Wartość godziwa aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe jest zbliżona do ich wartości bilansowej. Na koniec prezentowanych okresów nie występowały pożyczki udzielone podmiotom niepowiązanym.

Poniżej klasyfikacja należności z tytułu dostaw i usług i należności z tytułu faktoringu wg długości okresu przeterminowania.

	31.12.2017		31.12.2016	
	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu (wartość brutto)	Odpis z tytułu utraty wartości	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu (wartość brutto)	Odpis z tytułu utraty wartości
Bez przeterminowania	206 555	(1 635)	225 896	(4 166)
Do 1 miesiąca	31 753	-	53 582	-
1-3 miesięcy	738	-	58 708	-
3-6 miesięcy	2 660	-	9 665	(96)
6-12 miesięcy	565	(42)	20	(20)
Powyżej roku	11 487	(11 487)	12 006	(12 006)
RAZEM	253 758	(13 164)	359 877	(16 288)

Zdaniem Zarządu CIECH S.A. posiadane przez Spółkę aktywa nieprzeterminowane i nieobjęte odpisem mają wysoką jakość kredytową. Spółka nie posiada istotnych pozycji, które na dzień sprawozdawczy były nieściągalne, a nie objęte odpisem aktualizującym.

Informacje na temat udzielonych gwarancji i poręczeń zostały przedstawione w nocie 9.2 niniejszego sprawozdania.

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu (wartość netto)		Pożyczki udzielone (wartość netto)	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Polska	115 675	204 590	850 906	581 348
Unia Europejska	59 800	70 810	255 224	219 989
Pozostała Europa	16 350	21 478	-	-
Ameryka Północna	54	105	-	-
Ameryka Południowa	117	1 374	-	-
Afryka	3 779	2 852	-	-
Azja	44 819	42 380	-	-
RAZEM	240 594	343 589	1 106 130	801 337

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz faktoringu (wartość netto)		Pożyczki udzielone (wartość netto)	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Segment sodowy	183 968	207 542	-	-
Segment organiczny	43 778	124 245	-	-
Segment transportowy	4 589	3 045	-	-
Segment krzemiany i szkło	5 106	1 858	-	-
Pozostała działalność	3 153	6 899	1 106 130	801 337
RAZEM	240 594	343 589	1 106 130	801 337

Ryzyko związane z płynnością

CIECH S.A. jest narażona na ryzyko związane z utrzymaniem płynności ze względu na relatywnie wysoki udział finansowania zewnętrznego (wynikającego kredytów oraz umów leasingowych) w stosunku do osiągniętych wyników operacyjnych, ograniczone możliwości pozyskania nowego finansowania ze względu na istniejący wysoki poziom zadłużenia oraz ryzyko nie utrzymania istniejącego finansowania długoterminowego w wyniku naruszenia zobowiązań określonych w warunkach umowy kredytowej.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z płynnością, stosowane są następujące środki:

- bieżące monitorowanie płynności CIECH S.A.,
- monitorowanie i optymalizacja poziomu kapitału obrotowego,
- dostosowanie poziomu i harmonogramu nakładów inwestycyjnych,

- pożyczki wewnątrzgrupowe oraz poręczenia zobowiązań spółek od podmiotów z Grupy CIECH,
- monitorowanie wykonania zobowiązań wynikających z warunków umów dotyczących zadłużenia.

Finansowanie dłużne CIECH S.A. zapewniane jest poprzez kredyty terminowe. Ponadto Spółce udostępniony został kredyt rewolwingowy w wysokości 250 mln zł, stanowiący dodatkowe źródło płynności bieżącej i finansowania kapitału obrotowego (kwota wykorzystanego kredytu na dzień 31 grudnia 2017 wynosiła 0).

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zobowiązań finansowych w podziale na terminy zapadalności w wartościach nominalnych.

31.12.2017	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Poniżej 6 miesięcy	do 12 miesięcy	1-2 lata	3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(396 908)	(396 908)	(396 908)	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	(1 426 041)	(1 510 252)	(15 713)	(312 039)	(226 365)	(956 135)	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu	(16 304)	(16 304)	(16 304)	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	(117 957)	(117 957)	(117 957)	-	-	-	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych	(41 713)	(44 307)	-	(819)	(43 488)	-	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	(1 956)	(1 592)	(393)	(385)	(814)	-	-
Pasywa finansowe razem	(2 000 879)	(2 087 320)	(547 275)	(313 243)	(270 667)	(956 135)	-

31.12.2016	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Poniżej 6 miesięcy	do 12 miesięcy	1-2 lata	3-5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(384 133)	(384 133)	(384 133)	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	(1 405 436)	(1 536 628)	(17 549)	(79 033)	(237 140)	(1 202 906)	-
Dłużne papiery wartościowe	(160 382)	(169 836)	(4 542)	(165 294)	-	-	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu	(14 401)	(14 401)	(14 401)	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	(129 044)	(129 044)	(129 044)	-	-	-	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych	(119 083)	(128 659)	-	-	(30 133)	(98 526)	-
Instrumenty pochodne rozpoznane w zobowiązaniach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające	(7 852)	(7 526)	(2 888)	(2 674)	(1 069)	(895)	-
Pasywa finansowe razem	(2 220 331)	(2 370 227)	(552 557)	(247 001)	(268 342)	(1 302 327)	-

Szczegółowe informacje dotyczące przychodów oraz kosztów związanych z instrumentami finansowymi ujętych w sprawozdaniu z zysków lub strat przedstawione zostały w nocie 8.1.

8.4. USTALENIE WARTOŚCI GODZIWEJ

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą instrumentów finansowych.

	31.12.2017		31.12.2016	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	375 393	375 393	342 607	342 607
Udzielone pożyczki	1 106 130	1 106 130	801 337	801 337
Należności z tytułu dostaw i usług	217 333	217 333	314 853	314 853
Aktywa finansowe z wyceny instrumentów pochodnych	59 440	59 440	75 698	75 698
Należności z tytułu cashpoolingu	12 524	12 524	940	940
Należności z tytułu faktoringu	23 255	23 255	28 736	28 736
AKTYWA	1 794 075	1 794 075	1 564 171	1 564 171
Kredyty i pożyczki	(1 426 041)	(1 431 752)	(1 405 436)	(1 353 264)
Dłużne papiery wartościowe	-	-	(160 382)	(160 000)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(396 908)	(396 908)	(384 133)	(384 133)
Zobowiązania z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	(43 669)	(43 669)	(126 935)	(126 935)
Zobowiązania z tytułu cashpoolingu	(117 957)	(117 957)	(129 044)	(129 044)
Zobowiązania z tytułu faktoringu	(16 304)	(16 304)	(14 401)	(14 401)
ZOBOWIĄZANIA	(2 000 879)	(2 006 590)	(2 220 331)	(2 167 777)

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych odpowiada kwotom, za które można by wymienić te instrumenty w ramach transakcji rynkowej pomiędzy dobrze poinformowanymi stronami. Do oszacowania wartości godziwej przyjęto poniższe założenia:

- wartości środków pieniężnych, należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług nie są wyceniane do wartości godziwej – przyjmuje się wartość bilansową jako najbardziej zbliżoną do wartości godziwej ze względu na krótkie terminy zapadalności tych instrumentów,
- wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu, dla których nie istnieje aktywny rynek, ustalono jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych rynkową stopą procentową.

Wycena do wartości godziwej pogrupowana jest według trzystopniowej hierarchii:

- **Poziom 1** – wartość godziwa oparta jest o notowania rynkowe, ceny giełdowe (niekorygowane), oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach - nie wystąpił.
- **Poziom 2** – CIECH S.A. wycenia instrumenty pochodne do wartości godziwej z zastosowaniem modeli wyceny instrumentów finansowych, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych stóp procentowych, kursów walutowych.
- **Poziom 3** – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny, nie opierających się jednak o obserwowalne dane rynkowe – nie wystąpił.

Aktywa i zobowiązania wyceniane do wartości godziwej

	31.12.2017 Poziom 2	31.12.2016 Poziom 2
AKTYWA	59 440	75 698
Instrumenty zabezpieczające	5 910	1 674
Instrumenty pochodne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	53 530	74 024
ZOBOWIĄZANIA	(43 669)	(126 935)
Instrumenty zabezpieczające	(1 956)	(7 852)
Instrumenty pochodne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	(41 713)	(119 083)
RAZEM	15 771	(51 237)

Na dzień 31 grudnia 2017 roku CIECH S.A. posiadała następujące typy instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej: kontrakty zabezpieczające stopę procentową (interest rate swap), forwardy walutowe EUR/PLN, forwardy walutowe UDS/RON oraz kontrakt CIRS (currency and interest rate swap) EUR/PLN. Kontrakt CIRS nie jest desygnowany do rachunkowości zabezpieczeń.

Wartość godziwa kontraktu zabezpieczającego stopę procentową ustalana jest jako różnica zdyskontowanych odsetkowych przepływów pieniężnych (przepływów pieniężnych opartych o zmienną stopę tzw. floating leg oraz o stałą stopę procentową tzw. fixed leg). Danymi wejściowymi są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych z serwisu Reuters. Wartość godziwa kontraktu CIRS ustalana jest jako różnica zdyskontowanych odsetkowych oraz kapitałowych przepływów pieniężnych. Danymi wejściowymi są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych oraz notowania cross currency basis-swaps wg serwisu Reuters. Wartość godziwa forwardu walutowego ustalana jest jako różnica pomiędzy kursem transakcyjnym, a kursem forward na dzień wyceny, przemnożona przez wartość nominalną kontraktu w walucie obcej. Danymi wejściowymi do wyceny są dane rynkowe dotyczące stóp procentowych oraz kursów walutowych spot z serwisu Reuters, na podstawie których wyliczany jest kurs forward.

Wartość godziwa instrumentów finansowych	Długoterminowe aktywa finansowe	Krótkoterminowe aktywa finansowe	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	Zobowiązania handlowe i pozostałe	RAZEM
31.12.2017					
IRS EUR	210	-	(620)	(1 336)	(1 746)
CIRS	34 876	18 654	(40 908)	(805)	11 817
Forward EUR/PLN	-	4 271	-	-	4 271
Forward USD /RON	-	1 429	-	-	1 429
RAZEM	35 086	24 354	(41 528)	(2 141)	15 771
31.12.2016					
IRS PLN	-	-	-	(1 241)	(1 241)
IRS EUR	58	-	(1 506)	(1 243)	(2 691)
CIRS	55 569	18 455	(119 083)	-	(45 059)
Forward EUR/PLN	967	649	-	-	1 616
Forward USD /RON	-	-	(340)	(3 522)	(3 862)
RAZEM	56 594	19 104	(120 929)	(6 006)	(51 237)

Wymienione powyżej instrumenty finansowe zostały zaklasyfikowane do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej. W ciągu 2017 roku nie nastąpiły transfery instrumentów wycenianych w wartości godziwej w hierarchii wartości godziwej.

Instrumenty finansowe niewyceniane do wartości godziwej

CIECH S.A. posiada zaciągnięte kredyty terminowe oraz obrotowe, których wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 1 329 919 tys. zł, a wartość godziwa 1 335 630 tys. zł (poziom 2 hierarchii wartości godziwej). Spółka uznała, że wartość godziwa zaciągniętych kredytów nie różni się w sposób istotny od ich wartości nominalnej ze względu na fakt, iż są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej.

Dla pozostałych instrumentów finansowych posiadanych przez CIECH S.A. (klasyfikowanych głównie jako środki pieniężne, pożyczki i należności, inne niż kredyty zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39) wartość godziwa jest zbliżona do wartości księgowej.

9.1. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Poniższe zestawienia prezentują przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	31.12.2017	31.12.2016
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(199 337)	348 713
Zmiana stanu zobowiązań finansowych	150 864	(61 700)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	1 552	(2 075)
Zmiana stanu zobowiązań dotycząca aktywów trwałych	(12 457)	2 063
Zmiana stanu zobowiązań - kompensata	23 884	-
Wycena instrumentów finansowych	83 268	(81 923)
Pozostałe	-	(580)
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	47 774	204 498

	31.12.2017	31.12.2016
Zmiana stanu należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	113 946	(62 720)
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(807)	613
Reklasyfikacja należności z tytułu cashpoolingu	11 585	(16 078)
Zmiana stanu należności z tytułu likwidacji spółki	-	(2 931)
Zmiana stanu należności - kompensata	(4 598)	-
Zmiana stanu należności - konwersja na pożyczkę	(64 849)	(21 525)
Pozostałe	-	(1 795)
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	55 277	(104 436)

9.2. INFORMACJA O ZMIANACH ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH ORAZ INNE ZAGADNIENIA

Polityka rachunkowości

Aktywa warunkowe zazwyczaj powstają w wyniku nieplanowanych lub innych nieoczekiwanych zdarzeń, które rodzą możliwość wystąpienia wpływu do Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Aktywów warunkowych nie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ może to prowadzić do ujęcia przychodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty.

Za **zobowiązania warunkowe** Spółka uznaje potencjalny przyszły obowiązek do wykonania świadczeń wynikający z przeszłych zdarzeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki. Mogą to być też zobowiązania, które powstały na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie są ujęte w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. Zobowiązania te nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Istotne zobowiązania sporne CIECH S.A.

Łączna wartość istotnych spornych zobowiązań CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku, dochodzonych we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

Istotne wierzytelności sporne CIECH S.A.

Łączna wartość istotnych spornych wierzytelności CIECH S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku, dochodzonych we wszelkiego rodzaju postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej stanowi mniej niż 10% kapitału własnego CIECH S.A.

Aktywa warunkowe i zobowiązania warunkowe, w tym gwarancje i poręczenia

	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa warunkowe	18 864	18 864
Pozostałe należności warunkowe*	18 864	18 864
Zobowiązania warunkowe	511 416	653 142
Udzielone gwarancje i poręczenia**	511 416	647 482
Inne	-	5 660

*Aktywo warunkowe w wysokości 18 864 tys. zł związane z pozwem przeciwko GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. o zapłatę z tytułu odszkodowania za złożenie przez GZNF „FOSFOR” Sp. z o.o. rzekomo nieprawdziwych oświadczeń wobec CIECH S.A. o stanie spółki Agrochem Człuchów Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie.

** W tym:

- gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w kwocie 1 045 031 tys. zł oraz kredytu rewolwingowego w kwocie 250 000 tys. zł - kwota zobowiązania warunkowego 323 758 tys. zł.
- gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w wysokości 69 673 tys. EUR – kwota zobowiązania warunkowego 72 650 tys. zł.
- gwarancje i poręczenia za zobowiązania spółek zależnych, które szczegółowo opisane zostały poniżej.

Wartość zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 511 416 tys. zł i spadła w stosunku do poziomu z dnia 31 grudnia 2016 roku o 141 726 tys. zł. Zmiana wynikała głównie z:

- wygaśnięcia gwarancji związanych z wyemitowanymi obligacjami krajowymi (zostały wykupione 6 grudnia 2017 roku) w kwocie 88 000 tys. zł,
- wygaśnięcia 12 marca 2017 roku gwarancji w kwocie 44 240 tys. zł (10 000 tys. EUR) za określone zobowiązania i zapewnienia złożone przez Infrastruktura Kapuściska S.A. w upadłości likwidacyjnej, w ramach umowy sprzedaży i przeniesienia aktywów TDI na BASF,
- Wygaśnięcia potencjalnego zobowiązania w CIECH S.A. z tytułu roszczeń pracowniczych w kwocie 5 660 tys. zł.

Poręczenia i gwarancje udzielone na dzień 31 grudnia 2017 roku

Nazwa podmiotu któremu udzielono gwarancji i poręczeń	Łączna kwota zobowiązań, które w całości lub określonej części zostały poręczone i gwarantowane		Warunki finansowe na jakich udzielono gwarancji własnych, z uwzględnieniem wynagrodzenia spółki za udzielone gwarancje; okres na jaki udzielono gwarancji	Podmiot, za którego zobowiązania udzielona została gwarancja
	waluta	zł		
CIECH S.A.				
Landesamt fuer Geologie und Bergwesen Sachsen-Anhalt	3 933 tys. EUR	16 405 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności; bezterminowo	CIECH Soda Deutschland (spółka zależna)
BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	18 000 tys. zł	18 000 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności; bezterminowo	CIECH Trading S.A. (spółka zależna)
Spolana a.s.	1 500 tys. EUR	6 256 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; zabezpieczenie płatności wierzytelności; Zobowiązania powstałe i nierozliczone do 31.12.2018	CIECH Trading S.A. (spółka zależna)
Siemens Industrial Turbo- machinery s.r.o	1 753 tys. EUR	7 312 tys.	Prowizja 0,4% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; raty leasingu nierozliczone do 30.04.2019	CIECH Energy Deutschland GmbH (spółka zależna)
VITROBUDOWA Sp. z o.o.	67 035 tys. zł	67 035 tys.	Prowizja 1,5% p.a. od wartości gwarantowanego zobowiązania; 90 dni kalendarzowych od dnia podpisania Protokołu Odbioru Końcowego	CIECH Vitrosilicon S.A. (spółka zależna)
Razem kwota udzielonych gwarancji i poręczeń				115 008 tys. zł

Wybrane spółki zależne w Polsce, w Niemczech i w Rumunii

Banki:	1 618 789 tys. zł (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w kwocie 1 045 031 tys. zł oraz kredytu rewolwingowego w kwocie 250 000 tys. zł)	1 982 039 tys.	Prowizja 0,55% od różnicy pomiędzy limitem gwarancji zabezpieczonej aktywami, a nadwyżką limitu gwarancji; 31.12.2023	CIECH S.A. (jednostka dominująca)
Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Millennium S.A., BZWBK S.A., Bank PKO BP S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., HSBC Bank Polska S.A., ICBC (Europe) S.A. oddział w Polsce	87 091 tys. EUR (gwarancja udzielona do wysokości 125% zobowiązania z tytułu kredytu terminowego w wysokości 69 673 tys. EUR)			
Razem kwota udzielonych gwarancji i poręczeń				1 982 039 tys. zł

Listy patronackie

Na 31 grudnia 2017 roku, CIECH S.A. była stroną zobowiązaną Listu patronackiego (Patronatserklärung) w odniesieniu do CIECH Soda Deutschland GmbH&Co. KG z siedzibą w Staßfurt (CSD), którego beneficjentem jest RWE Gasspeicher GmbH („RWE”), dotyczący zobowiązań CSD wynikających z umowy z dnia 5 maja 2009 roku o wykonanie kawern solnych w celu przechowywania gazu ziemnego na polu górniczym Staßfurt, na podstawie której CSD otrzymała do dnia 31 grudnia 2017 roku płatności od RWE w wysokości 39,5 mln EUR. W liście patronackim CIECH S.A. zobowiązał się m.in. zapewnić, że CSD będzie wyposażona w niezbędne środki finansowe, aby być w stanie wykonywać wobec RWE wszelkie zobowiązania wynikające z w/w umowy.

Kontrole podatkowe

W roku 2017 w CIECH S.A. zakończyła się kontrola podatkowa dotycząca roku 2013. Przedmiotem kontroli była ocena rzetelności deklarowanej podstawy opodatkowania oraz prawidłowości obliczenia i wpłacenia podatku dochodowego od osób prawnych. Spółka otrzymała Protokół z kontroli. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły zawyżenia kosztów uzyskania przychodów o kwotę 25 mln zł oraz zaniżenia przychodów o 9 mln zł. Spółka złożyła zastrzeżenia do Protokołu. W odpowiedzi na zgłoszone zastrzeżenia kontrolujący podtrzymali swoje stanowisko w kluczowych kwestiach (znaczących wartościowo), uznając natomiast stanowisko Spółki lub jej dodatkowe wyjaśnienia w pozostałych kwestiach. W dalszym kroku zostało przeprowadzone postępowanie kontrolne w wyniku którego Naczelnik Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego wydał Decyzję w której określił wysokość zobowiązania podatkowego na kwotę 1,8 mln zł (po uwzględnieniu straty podatkowej powstałej w kontrolowanym roku). Spółka odwołała się od otrzymanej Decyzji. W przypadku utrzymania ustaleń z Decyzji przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej (DIAS) w Warszawie może powstać obowiązek uiszczenia oszacowanej kwoty wraz z odsetkami za zwłokę liczonymi od dnia 1 kwietnia 2014 roku.

Zarząd Spółki oraz jej doradcy podatkowi nie zgadzają się z ustaleniami kontrolującymi przedstawionymi w Protokole z kontroli oraz Decyzji. Do dnia sporządzenia sprawozdania Spółka nie otrzymała Decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej (DIAS).

W roku 2017 miały miejsce dalsze działania wynikające z kontroli podatku dochodowego CIT za rok 2010 w postaci rozprawy przed Wojewódzkim Sadem Administracyjnym w Warszawie (WSA). WSA w całości przychylił się do stanowiska Spółki. CIECH SA otrzymał pisemne uzasadnienie wydanego wyroku już po dniu bilansowym. Do dnia sporządzenia sprawozdania Spółka nie otrzymała informacji, czy DIAS w Warszawie wniósł odwołania do NSA.

CIECH S.A. oszacował, że potencjalny wpływ na obciążenie z tytułu podatku dochodowego (w formie dodatkowych zobowiązań podatkowych lub braku możliwości realizacji aktywa na odroczony podatek dochodowy skalkulowanego na stratach podatkowych) w związku z powyżej opisanymi kwestiami wyniósłby 20,2 mln PLN, gdyby przestało być prawdopodobne, że CIECH będzie w stanie podtrzymać przyjęte przez siebie interpretacje podatkowe przed władzami podatkowymi.

9.3. INFORMACJE O TRANSAKcjACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

9.3.1. ŁĄCZNE KWOTY TRANSAKcjI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Szczegółowe informacje o transakcjach pomiędzy CIECH S.A., a pozostałymi jednostkami powiązanyymi (tj. spółkami kontrolowanymi przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla w stosunku do CIECH S.A. - Kulczyk Investments S.A. oraz spółkami zależnymi i stowarzyszonymi z CIECH S.A. zostały przedstawione poniżej:

TRANSAKcjE CIECH S.A. Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	Jednostki zależne	Jednostki stowarzyszone	Pozostałe powiązane	RAZEM
01.01.-31.12.2017				
Przychody ze sprzedaży	742 921	44 445	-	787 366
Przychody finansowe, w tym:	265 749	288	-	266 037
<i>Dywidendy</i>	127 587	288	-	127 875
Zakupy produktów, towarów, materiałów i usług w tym:	1 351 421	13 002	3 807	1 368 230
<i>Kulczyk Holding S.A.</i>	-	-	758	758
Koszty finansowe	19 289	-	-	19 289
31.12.2017				0
Należności, w tym:	118 986	2 909	939	122 834
<i>Kulczyk Holding S.A.</i>	-	-	-	0
Pożyczki udzielone	1 106 130	-	-	1 106 130
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	410 247	1 593	-	411 840
<i>Kulczyk Holding S.A.</i>	-	-	-	0
Pożyczki otrzymane	96 122	-	-	96 122

TRANSAKcje CIECH S.A. Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	Jednostki zależne	Jednostki stowarzyszone	Pozostałe powiązane	RAZEM
01.01.-31.12.2016				
Przychody ze sprzedaży	635 964	46 940	-	682 904
Przychody finansowe, w tym:	205 668	166	-	205 834
<i>Dywidendy</i>	157 257	166	-	157 423
Zakupy produktów, towarów, materiałów i usług w tym:	1 281 717	7 694	3 798	1 293 209
<i>Kulczyk Holding S.A.</i>	-	-	698	698
Koszty finansowe	27 853	-	-	27 853
31.12.2016				
Należności, w tym:	193 859	3 030	863	197 752
<i>Kulczyk Holding S.A.</i>	-	-	180	180
Pożyczki udzielone	801 337	-	-	801 337
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, w tym:	456 778	1 077	872	458 727
<i>Kulczyk Holding S.A.</i>	-	-	858	858
Pożyczki otrzymane	442	-	-	442

Warunki transakcji z jednostkami powiązаныmi

Istotne sprzedaże na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych zgodnie z najlepszą wiedzą i przekonaniem, dokonywane były na warunkach odzwierciedlających warunki rynkowe. Zaległe zobowiązania i należności są niezabezpieczone i rozliczane gotówkowo lub przez kompensatę.

W ciągu 2017 roku nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązаныmi niebędące transakcjami typowymi i rutynowymi poza opisanymi w pkt. 9.3.3.

W prezentowanym okresie kluczowy personel kierowniczy CIECH S.A. nie zawierał istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi.

9.3.2. INFORMACJE O TRANSAKcjACH ZAWARTYCH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH INNYCH NIŻ RYNKOWE

Zgodnie z najlepszym osądem Spółki w 2017 roku w spółce CIECH S.A. nie wystąpiły transakcje zawarte z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

9.3.3. OPIS ISTOTNYCH NIERUTYNOWYCH TRANSAKcji Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Zakup bazy klientów

W roku 2017 CIECH S.A. zakupił od Ciech Trading S.A. bazę klientów sodowych oraz bazę klientów chlorku wapnia. Ceny zostały ustalone w oparciu o wyceny sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców.

Zmiany w kapitale zakładowym spółek

CIECH S.A., w związku z uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników CIECH R&D Sp. z o.o. z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego, oświadczeniem z dnia 3 marca 2017 roku objął 90 000 nowych udziałów CIECH R&D Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy. Objęte przez CIECH S.A. udziały CIECH R&D Sp. z o.o. pokryte zostały w całości wkładem pieniężnym w wysokości 4 500 tys. zł, stanowiącym równowartość łącznej ceny nominalnej nowych udziałów CIECH R&D Sp. z o.o. W związku z powyższym kapitał zakładowy Spółki, zarejestrowany przez Sąd 8 maja 2017 roku, wzrósł do kwoty 40 000 tys. zł i dzieli się na 800 000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy udział. CIECH S.A. pozostaje jedynym wspólnikiem Spółki.

26 października 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie JANIKOSODA S.A. podjęło uchwałę Nr 1 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, na podstawie której postanowiono:

- 1) podwyższyć kapitał zakładowy o kwotę 7 800 tys. zł, to jest z kwoty 36 530 tys. zł do kwoty 44 330 tys. zł;
- 2) podwyższenie kapitału zakładowego następuje w drodze emisji 260 mln akcji na okaziciela serii E o wartości nominalnej 0,03 zł każda;

- 3) cena emisyjna akcji serii E wynosi 0,30 zł za każdą akcję;
- 4) objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki JANIKOSODA S.A. nastąpi w drodze złożenia oferty przez spółkę JANIKOSODA S.A. i jej przyjęcia przez spółkę CIECH S.A. z siedzibą w Warszawie.

Umowa objęcia przez CIECH akcji serii „E” JANIKOSODA S.A. w ilości 260 mln sztuk akcji, o wartości nominalnej 0,03 zł każda została zawarta 26 października 2017 roku. Objęcie przez CIECH S.A. akcji następuje po cenie emisyjnej, wynoszącej 0,30 zł za akcję, a nadwyżka ponad wartość nominalną obejmowanych akcji (agio) jest przekazana na kapitał zapasowy Spółki. Łączna cena emisyjna akcji serii „E” wynosi 78 000 tys. zł. CIECH S.A. uzyskał prawo własności akcji serii „E” 22 listopada 2017 roku (dzień rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Spółki przez Sąd Rejonowy).

9 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Ciech Nieruchomości S.A. podjęło decyzje o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki, tj.:

- kapitał zakładowy Spółki podwyższony został o kwotę 18 000 tys. zł, to jest z kwoty 148 tys. zł do kwoty 18 148 tys. zł w drodze emisji 900 mln akcji na okaziciela serii D o wartości nominalnej 0,02 zł każda i cenie emisyjnej 0,02 zł za każdą akcję,
- emisja akcji serii D skierowana została do CIECH S.A.,
- wyłączono prawo poboru akcji serii D przez jedynego akcjonariusza Spółki,
- akcje serii D zostały objęte przez CIECH S.A. w zamian za gotówkę, umowa objęcia akcji w drodze subskrypcji prywatnej została zawarta 9 listopada 2017 roku. 3 stycznia 2018 roku Sąd zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki.

9.3.4. TRANSAKcje Z UDZIAŁEM KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO

Kluczowy personel kierowniczy stanowią osoby posiadające uprawnienia i odpowiedzialność za planowanie, kierowanie i kontrolowanie czynności spółki CIECH S.A. w sposób bezpośredni lub pośredni.

Wynagrodzenie Zarządu CIECH S.A.

W tabeli poniżej przedstawiono wysokość wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych otrzymanych lub należnych przez poszczególnych Członków Zarządu w 2017 roku oraz w okresie porównywalnym. W latach 2016-2017 osoby wchodzące w skład Zarządu CIECH S.A. nie pobierały wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radach Nadzorczych oraz innych pełnionych funkcji w Spółkach Grupy CIECH.

	2017	2016
Maciej Tybura	4 119	3 701
Artur Król	2 921	1 375
Artur Osuchowski	2 923	2 805
Dariusz Krawczyk	969	5 003
RAZEM	10 932	12 884

Członkowie Zarządu zatrudnieni są na podstawie umów o pracę. Zgodnie z Uchwałą Rady Nadzorczej CIECH S.A. Członkom Zarządu przysługuje:

- wynagrodzenie miesięczne określone w indywidualnych umowach o pracę,
- premia uznaniowa przyznawana przez Radę Nadzorczą CIECH S.A.,
- premia roczna określona w indywidualnych umowach o pracę.

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej CIECH S.A.

	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2017	Wynagrodzenie otrzymane od CIECH S.A. w 2016
Sebastian Kulczyk	-*	38*
Piotr Augustyniak	158	102
Dominik Libicki	117	83
Tomasz Mikołajczak	144	128
Mariusz Nowak	144	102
Artur Olech	144	102
Wojciech Stramski	-	19
RAZEM	707	574

*Od dnia 1 kwietnia 2016 roku, Przewodniczący Rady Nadzorczej - Sebastian Kulczyk nie pobiera wynagrodzenia, w związku ze zrzeczeniem się roszczenia o wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Członkom Rady Nadzorczej zgodnie z Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy od 1 listopada 2017 roku przysługuje miesięczne wynagrodzenie brutto obliczane jako procent podstawy naliczenia. Podstawę naliczenia stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw z wypłatami z zysku za miesiąc poprzedzający naliczenie, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wynagrodzenie to wypłacane jest w następującej wysokości:

- Przewodniczącemu Rady Nadzorczej - w wysokości stanowiącej 400% podstawy naliczenia;
- Zastępcy Przewodniczącego - w wysokości stanowiącej 350% podstawy naliczenia;
- Członkowi Rady - w wysokości stanowiącej 300% podstawy naliczenia.

Przewodniczącemu Komitetu Audytu przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 150% wynagrodzenia przysługującego Członkowi Rady Nadzorczej. Członkom Komitetu Audytu przysługuje dodatkowe miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 100% wynagrodzenia przysługującego Członkowi Rady Nadzorczej.

9.4. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO CIECH S.A.

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku był PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. W dniu 25 czerwca 2015 roku CIECH S.A. podpisał umowę z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. na przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych za lata 2015, 2016 i 2017. Wartość umów zawartych z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz spółkami z sieci PricewaterhouseCoopers została zaprezentowana poniżej:

	31.12.2017*	31.12.2016*
Badanie rocznego sprawozdania finansowego	102	97
Przegląd sprawozdania półrocznego	83	83
Pozostałe usługi	203	3 269
Inne usługi poświadczające	1	1
Usługi doradztwa podatkowego	156**	328
RAZEM	545	3 778

*Wynagrodzenie zawiera koszty dodatkowe jak koszty podróży, wyżywienia, noclegów.

**Kwota dotyczy usługi weryfikacji dokumentacji cen transferowych Grupy za lata 2011-2015. Umowa została podpisana przed wejściem w życie ograniczeń dotyczących zlecenia dodatkowych usług audytorowi i została wykonana do końca 2017 roku

9.5. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

9 stycznia 2018 roku zakończyły się negocjacje aneksu do umowy kredytów, w wyniku których podpisane zostały:

- aneks zmieniający i ujednolicający umowę kredytów nadrzędnych oraz odnawialnych do kwoty 1 590 mln zł z dnia 29 października 2015 roku, zawartą pomiędzy m.in. CIECH S.A. jego wybranymi spółkami zależnymi, Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. jako agentem oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. jako agentem zabezpieczeń oraz innymi instytucjami finansowymi
- aneks zmieniający i ujednolicający umowę pomiędzy wierzycielami z dnia 28 listopada 2012 roku, zawartą pomiędzy m.in. CIECH S.A., jego wybranymi spółkami zależnymi, Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. jako agentem zabezpieczeń,
- akt dot. zwolnienia zabezpieczeń.

Szczegółowe informacje dotyczące podpisanych aneksów zostały opublikowane w raporcie bieżącym 1/2018.

W dniu 6 marca 2018 roku Rada Nadzorcza CIECH S.A. powołała z dniem 12 marca 2018 roku Pana Krzysztofa Szlągę do Zarządu CIECH S.A. jako Członka Zarządu.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Niniejsze Sprawozdanie finansowe CIECH S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 roku zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w jej siedzibie w dniu 26 marca 2018 roku.

Warszawa, 26 marca 2018 roku.

Maciej Tybura - Prezes Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

Artur Król – Członek Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

Artur Osuchowski – Członek Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

Krzysztof Szlaga – Członek Zarządu CIECH Spółka Akcyjna

Katarzyna Rybacka – Główny Księgowy CIECH Spółka Akcyjna